

3. TRAMITACIONS EN CURS
- 3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN
AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS
- 3.10.55. DICTÀMENS DE LES COMISSIONS
D'INVESTIGACIÓ

— **Dictamen de la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors**

Tram. 261-00002/10

Dictamen

A LA MESA DEL PARLAMENT

La Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors, en la sessió tinguda el 3 de juny de 2014, d'acord amb l'article 58.6 del Reglament del Parlament, ha acordat d'emetre el següent:

DICTAMEN

Índex

- I. Antecedents
- II. Composició i treballs de la Comissió
- III. Pla de treball aprovat per la Comissió
- IV. Documentació aportada a la Comissió
- V. Conclusions i recomanacions

I. ANTECEDENTS

1. ANTECEDENTS PARLAMENTARIS

1. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 9 de gener de 2013 va adoptar la Resolució 2/X del Parlament de Catalunya, per la qual es crea la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors (tram. 252-00001/10), presentada pel Grup Parlamentari Socialista, el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa i el Grup Parlamentari de Ciutadans (admissió a tràmit per la Mesa del Parlament el 9 de gener de 2013, BOPC 4/10, 14.01.2013, p. 41).

Els termes en què es va aprovar aquesta proposta de resolució són els següents:

«El Parlament de Catalunya crea la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors (CI-REF).» (BOPC 39/10, 11.03.2013, p. 15)

2. La Mesa del Parlament, en la sessió tinguda el 5 de març de 2013 (BOPC 39/10, 11.03.2013, p. 116-117), d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb els articles 58.2 i 40.1 del Reglament del Parlament, va acordar que cada grup parlamentari designés els membres que havien de formar part de la Comissió en la proporció següent: dos membres per cada grup parlamentari, excepte el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya que, a més, havia de designar el president.

Així mateix, la Mesa va acordar que la Comissió adoptés les decisions pel sistema de vot ponderat i, d'acord amb la Junta de Portaveus i de conformitat amb l'article 41.2 del Reglament del Parlament, que la presidència correspongués al Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

En conseqüència, la Mesa del Parlament va acordar que la Comissió fos integrada per quinze membres amb la distribució següent:

- GP de Convergència i Unió: 2
- GP d'Esquerra Republicana de Catalunya: 2
- GP Socialista: 2
- GP del Partit Popular de Catalunya: 3
- GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa: 2
- GP de Ciutadans: 2
- G Mixt: 2

3. Els diversos grups, de conformitat amb el que estableix l'article 58 del Reglament del Parlament, van designar els diputats que havien de formar part de la comissió d'investigació i la presidència d'aquesta, i van posar en coneixement de la Mesa del Parlament les designacions corresponents: designació del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya (reg. 9391 i 55032); designació del Grup Parlamentari Socialista (reg. 9688, 10930, 33606 i 48131); designació del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya (reg. 9731); designació del Grup Parlamentari de Ciutadans (reg. 9733); designació del Grup Parlamentari de Convergència i Unió (reg. 10118 i 10319); designació del Grup Mixt (reg. 10137), i designació del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (reg. 10537 i 54258).

4. El 12 d'abril de 2013 es va constituir la comissió d'investigació i es va ratificar en el càrrec de presidenta M. Dolors Montserrat i Culleré, proposada pel Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, amb l'aprovació per assentiment dels assistents a la sessió de constitució de la Comissió. En la mateixa sessió constitutiva es va acordar que la Comissió tingués un òrgan rector unipersonal, integrat exclusivament per la

presidenta, que presidís i ordenés els treballs de la Comissió, i que el lletrat que hagués d'assistir-la fes les funcions de secretaria als efectes d'aixecar l'acta de les sessions de treball i d'expedir-ne, amb el vistiplau de la presidenta, les certificacions (publicació de la constitució de la Comissió: BOPC 83/10, 21.05.2013, p. 75-76).

5. Els grups parlamentaris van presentar al Registre del Parlament les sol·licituds de compareixença i de documentació:

- GP de Ciutadans (reg. 13338)
- GP de Convergència i Unió (reg. 13470)
- GP d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (reg. 13681)
- GP d'Esquerra Republicana de Catalunya (reg. 13693 i 15412)
- GP Socialista (reg. 13694)
- GP del Partit Popular de Catalunya (reg. 13695 i 14261)

6. En la sessió del 27 de maig de 2013 (DSPC-C 108/10, 27.05.2013), la Comissió va elaborar i aprovar el Pla de treball, amb la finalitat de redactar un informe on es fessin paleses les conclusions a què arribés la Comissió un cop escoltades les diverses intervencions dels compareixents i dels experts sobre la matèria objecte de la Comissió i analitzada la documentació demanada. En aquest pla de treball es va fixar una programació i un calendari de reunions.

7. El 22 d'abril de 2014 els grups parlamentaris van presentar les respectives conclusions al Registre del Parlament per al debat i discussió en la sessió de la Comissió, de conformitat amb el que estableix l'article 38.6 del Reglament del Parlament. El 29 de maig de 2014 el Grup Parlamentari de Convergència i Unió i el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya van presentar una proposta de conclusió transaccional.

2. ANTECEDENTS NORMATIUS

L'article 59.6 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix:

«6. El Parlament pot crear comissions d'investigació sobre qualsevol assumpte de rellevància pública que sigui d'interès de la Generalitat. Les persones requerides per les comissions d'investigació han de compareixen-hi obligatòriament, d'acord amb el procediment i les garanties establerts pel Reglament del Parlament. S'han de regular per llei les sancions per l'incompliment d'aquesta obligació.»

L'article 58 del Reglament del Parlament estableix la possibilitat de crear comissions d'investigació en els termes següents:

«1. El Ple del Parlament, a proposta de dos grups parlamentaris, de la cinquena part dels membres del Parlament, de la Mesa del Parlament, un cop escoltada la

Junta de Portaveus, o del Govern, pot acordar la creació d'una comissió d'investigació sobre qualsevol assumpte d'interès públic que sigui competència de la Generalitat.

»2. La composició i el nombre de membres de les comissions d'investigació s'ha de concretar mitjançant un acord de la Junta de Portaveus. La comissió també pot incorporar especialistes, amb veu i sense vot, amb tasques d'assessorament tècnic, en un nombre no superior al de diputats membres de la comissió.

»3. El Parlament ha de crear una comissió d'investigació si és demanada per una tercera part dels diputats o per tres grups parlamentaris; els proposants només poden presentar una proposta vinculant l'any.

»4. Les comissions d'investigació, abans d'iniciar llurs actuacions, han d'elaborar i aprovar un pla de treball.

»5. Les comissions d'investigació poden requerir, per mitjà del president o presidenta del Parlament, qualsevol persona perquè hi presti declaració.

»6. Les conclusions de les comissions d'investigació s'han de reflectir en un dictamen que ha d'ésser debatut pel Ple del Parlament.

»7. Les conclusions aprovades pel Ple del Parlament han d'ésser comunicades al Govern, sens perjudici que la Mesa del Parlament també pugui comunicar-les al ministeri fiscal.»

Les compareixences de persones davant la Comissió són regulades per l'article 59 del Reglament, que estableix el següent:

«1. Les compareixences davant les comissions d'investigació es regeixen per les normes següents:

»a) La compareixença únicament es pot requerir amb relació a qüestions que són competència de la Generalitat.

»b) El president o presidenta del Parlament signa el requeriment, en el qual hi ha de constar de manera fefaent l'acord de requeriment adoptat per la comissió, les dades d'identificació personal i el domicili de la persona requerida, el lloc, el dia i l'hora en què es té la compareixença i la qüestió sobre la qual ha d'informar.

»c) La notificació del requeriment s'ha de fer quinze dies abans de la data en què ha de compareixen, llevat que la comissió n'acordi la urgència, en el qual cas el termini és de cinc dies. En el cas que la compareixença no tingui lloc, la citació s'ha de reiterar per a compareixen al cap de tres dies, o al cap d'un dia, si se'n va acordar la urgència.

»d) La persona requerida ha d'ésser advertida, en la notificació, dels seus drets, de les seves obligacions i de les seves responsabilitats eventuals.

»e) La persona requerida pot compareixen acompanyada de qui designi per assistir-la.

»f) La compareixença es té d'acord amb el procediment que prèviament estableix la mesa de la comissió, del qual s'ha d'informar qui compareix abans de començar la seva intervenció.

»2. La mesa de la comissió, durant els treballs d'aquesta, ha de vetllar per la salvaguarda del respecte a la intimitat, l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.

»3. Si la persona convocada desatén, voluntàriament, el requeriment de comparèixer davant una comissió d'investigació, la Mesa del Parlament n'ha de donar compte al Ministeri Fiscal, als efectes de substanciar la responsabilitat penal que hi pugui correspondre. En la notificació inicial, se l'ha d'advertir d'aquesta possible responsabilitat penal.

»4. Les compareixences, si així ho acorda explícitament la comissió d'investigació, també es poden substanciar pel procediment que estableix l'article 49.»

Així mateix, pel que fa a la possibilitat de requerir qualsevol persona perquè presti declaració davant la Comissió, s'ha tingut en compte el que estableixen les normes següents:

a) Els apartats 1 i 3 de l'article 502 de la Llei orgànica 10/1995, del 23 de novembre, del Codi penal, que estableixen el següent:

«1. Els qui, havent estat requerits de forma legal i sota advertència, deixin de comparèixer davant una comissió d'investigació de les Corts Generals o d'una assemblea legislativa d'una comunitat autònoma, han de ser castigats com a reus del delictes de desobediència. Si el reu és una autoritat o un funcionari públic, se li ha d'imposar a més la pena de suspensió d'ocupació o càrrec públic per un termini de sis mesos a dos anys.

»[...]

»3. El qui, convocat davant d'una comissió parlamentària d'investigació, falti a la veritat en el seu testimoni ha de ser castigat amb la pena de presó de sis mesos a un any o una multa de 12 a 24 mesos.»

b) Els articles 1 i 3 de la Llei orgànica 5/1984, del 24 de maig, de compareixença davant les comissions d'investigació del Congrés i del Senat o de les dues cambres, que estableixen el següent:

«Article primer

»1. Tots els ciutadans espanyols i els estrangers que resideixin a Espanya estan obligats a comparèixer personalment per informar, a requeriment de les comissions d'investigació nomenades per les cambres legislatives.

»2. Les meses de les cambres han de vetllar perquè davant les comissions d'investigació quedin salvaguardats el respecte a la intimitat i l'honor de les persones, el secret professional, la clàusula de consciència i els altres drets constitucionals.»

«Article tercer

»1. L'acte de compareixença per informar davant comissions d'investigació s'ha de desenvolupar en la forma i pel procediment que estableixin els reglaments de les cambres. Amb la conformitat prèvia del president de la Comissió, el ciutadà requerit pot comparèixer acompanyat de la persona que designi per assistir-lo.

»2. Si de les manifestacions del compareixent es dedueixen indicis racionals de criminalitat per a alguna persona, la Comissió ho ha de notificar a la Mesa de la Cambra perquè aquesta, si s'escau, a través de la Presidència respectiva, ho posi en coneixement del Ministeri Fiscal.»

c) Així mateix, també són aplicables les normes generals de funcionament de les comissions establertes pel capítol IV del títol III del Reglament del Parlament, concretament els articles següents:

«Article 40. Composició de les comissions

»1. Les comissions estan formades pels membres que designen els grups parlamentaris en el nombre que determina la Mesa del Parlament d'acord amb la Junta de Portaveus.

»2. Els grups parlamentaris participen en totes les comissions en proporció a llurs membres i, en qualsevol cas, tenen dret a tenir-hi com a mínim un representant o una representant.

»3. En les comissions en què no hi ha una representació proporcional perquè el nombre de membres no ho permet, s'hi ha d'aplicar el sistema de ponderació de vot tant per a la presa d'acords com per a l'exercici d'iniciatives parlamentàries.

»4. Els membres de les comissions poden ésser substituïts amb la comunicació prèvia del portaveu o la portaveu del grup parlamentari al president o presidenta del Parlament. Si les substitucions no tenen caràcter permanent, sinó que només ho són per a un determinat punt de l'ordre del dia, d'un debat o d'una sessió, n'hi ha prou de comunicar-les al president o presidenta de la comissió abans del començament. En aquest cas, s'admeten com a membres de la comissió, segons correspongui, tant els titulars com els substituïts.»

«Article 41. Membres de les meses

»1. Les comissions han de tenir una mesa composta d'un president o presidenta, d'un vicepresident o vicepresidenta i d'un secretari o secretària, la qual té les funcions conferides per aquest reglament a la Mesa i al president o presidenta del Parlament, amb les excepcions que regula.

»2. Les presidències de les comissions han d'ésser distribuïdes proporcionalment per la Mesa del Parlament, d'acord amb la Junta de Portaveus, entre els grups parlamentaris en funció del nombre de llurs diputats. Els

presidents proposats pels grups han d'ésser ratificats per la comissió respectiva. Pel que fa a la resta dels membres de les meses de les comissions, l'elecció s'ha de fer d'acord amb les normes establertes per a l'elecció de la Mesa del Parlament, adaptades, però, al diferent nombre de llocs a proveir. Una vegada elegides les meses de les comissions, la composició ha d'ésser comunicada al Ple del Parlament.

»3. Els membres de la Mesa del Parlament no poden presidir cap comissió, llevat dels casos determinats per aquest reglament.

»4. La mesa de la comissió és assistida per un lletrat o lletrada del Parlament, encarregat d'assessorar-la jurídicament en totes les iniciatives i els procediments que s'han de substanciar, i de coordinar l'assistència que els serveis del Parlament presten a la comissió, i pels serveis lingüístics en la formalització de resolucions i acords.»

«Article 42 Vacants i substitucions dels membres de les meses

»[...]

»5. Si el Ple del Parlament, en crear una comissió d'estudi o d'investigació, acorda que, per a presidir i ordenar els seus treballs, tingui exclusivament un president o presidenta i no una mesa, el lletrat o lletrada a qui correspongui d'assistir la comissió fa les funcions de secretari o secretària, exclusivament als efectes d'aixecar l'acta de les sessions i d'expedir, amb el vistiplau del president o presidenta, les certificacions que correspongui. En aquest darrer supòsit, el president o presidenta ha d'ordenar els treballs d'acord amb els portaveus dels grups parlamentaris a la comissió corresponent.»

«Article 46. Convocatòria i fixació de l'ordre del dia

»1. Les comissions són convocades pel president o presidenta respectiu, a iniciativa pròpia o a petició de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels membres de la comissió.

»2. L'ordre del dia és fixat per la mesa respectiva, escoltats els portaveus dels grups parlamentaris a la comissió.

»3. Les sessions de les comissions són desconvocades pel president o presidenta de la comissió, d'acord amb la mesa respectiva, i els portaveus de la comissió, bé a iniciativa del president o presidenta, bé a petició de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels membres de la comissió.

»4. L'ordre del dia d'una comissió pot ésser alterat si aquesta ho acorda, a proposta del seu president o presidenta o a sol·licitud de dos grups parlamentaris o d'una cinquena part dels diputats que en són membres. Si s'hi ha d'incloure un assumpte, s'ha de seguir el que estableix l'article 72.3.»

«Article 48. Compareixences i sol·licituds d'informació

»1. [...]

»2. Les comissions, per mitjà del president o presidenta del Parlament, poden:

»a) Demanar la informació i la documentació que necessitin al Govern, a qualsevol autoritat de la Generalitat i als ens locals de Catalunya. Les autoritats requerides, en un termini no superior als vint-i-un dies, han de facilitar el que se'ls ha demanat o bé han de manifestar al president o presidenta del Parlament les raons fonamentades en dret per les quals no poden fer-ho, perquè ho comunicui a la comissió que ho ha demanat. Si per raons de caràcter tècnic no fos possible trametre la documentació demanada, se n'ha de facilitar la consulta, a les dependències administratives que correspongui, a una delegació, designada per la comissió, integrada per representants de tots els grups parlamentaris i assistida per experts, si la comissió així ho acordava.

»b) [...]

»c) Demanar la informació i la documentació a les autoritats de l'Estat respecte a les competències atribuïdes a la Generalitat els serveis de les quals encara no s'han transferit. Així mateix, poden requerir la presència d'autoritats i funcionaris públics que no pertanyin a l'Administració de la Generalitat, per tal que informin sobre qüestions que afectin les funcions del Parlament i els interessos de Catalunya. Les autoritats i els funcionaris requerits han d'atendre aquests requeriments d'acord amb la legislació que hi és aplicable.

»d) [...]

»3. Si els funcionaris o les autoritats no compareixien o no justificaven llur no-compareixença en el termini i la forma establerts per la comissió, o hom no responia a la petició d'informació requerida en el període indicat per l'apartat 1, el president o presidenta del Parlament ho ha de comunicar a l'autoritat o al funcionari o funcionària superior corresponent, per si fos procedent d'exigir-los cap responsabilitat.»

II. COMPOSICIÓ I TREBALLS DE LA COMISSIÓ

1. COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

1.1. PRESIDÈNCIA

M. Dolors Montserrat i Culleré

1.2. MEMBRES

Grup Parlamentari de Convergència i Unió
Ferran Falcó i Isern
Joan Recasens i Guinot

Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya
Pere Aragonès i Garcia
Gemma Calvet i Barot

Grup Parlamentari Socialista
Juli Fernández Iruela
Alícia Romero Llano

Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya
Pedro Chumillas Zurilla
José Antonio Coto Roquet
M. Dolors Montserrat i Culleré (presidenta)

Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa
Joan Mena Arca
Josep Vendrell Gardeñes

Grup Parlamentari de Ciutadans
Jordi Cañas Pérez
Carlos Carrizosa Torres

Grup Mixt
Quim Arrufat Ibáñez
David Fernández i Ramos

LLETRAT

Ferran Domínguez Garcia

GESTIÓ PARLAMENTÀRIA

Àngel Zardoya i Regidor

1.3 CANVIS EN LA COMPOSICIÓ DE LA COMISSIÓ

El Grup Parlamentari de Convergència i Unió, mitjançant escrit del 8 d'abril de 2013 (reg. 10319), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat.

Alta: Joan Recasens i Guinot

Baixa: M. Mercè Jou i Torras

El Grup Parlamentari Socialista, mitjançant escrit de l'11 d'abril de 2013 (reg. 10930), va comunicar a la Mesa del Parlament les substitucions d'alguns diputats:

Altes: Juli Fernández Iruela i Alícia Romero Llano

Baixes: Jaume Collboni i Cuadrado i Rocío Martínez-Sampere Rodrigo

El diputat Pedro Chumillas Zurilla, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, va renunciar a la condició de diputat el 13 de juny de 2013.

El Grup Parlamentari Socialista, mitjançant escrit del 5 de setembre de 2013 (reg. 33606), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat:

Alta: Rocío Martínez-Sampere Rodrigo

Baixa: Alícia Romero Llano

El Grup Parlamentari Socialista, mitjançant escrit del 28 de novembre de 2013 (reg. 48131), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat:

Alta: Alícia Romero Llano

Baixa: Rocío Martínez-Sampere Rodrigo

El Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, mitjançant escrit del 4 de febrer de 2014 (reg. 54258), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat:

Alta: David Companyon i Costa

Baixa: Joan Mena Arca

El Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, mitjançant escrit del 12 de febrer de 2014 (reg. 55032), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat:

Alta: Sergio García Pérez

Baixa: Pedro Chumillas Zurilla

El diputat Jordi Cañas Pérez, del Grup Parlamentari de Ciutadans, va comunicar a la Mesa del Parlament la seva renúncia a la condició de diputat mitjançant escrit del 28 d'abril de 2014 (reg. 65102).

El Grup Parlamentari de Ciutadans, mitjançant escrit del 30 de maig de 2014 (reg. 69270), va comunicar a la Mesa del Parlament la substitució d'un diputat:

Alta: José Manuel Villegas Pérez

Baixa: Jordi Cañas Pérez

2. REUNIONS DE LA COMISSIÓ

La Comissió, a més de la sessió constitutiva, ha tingut un total de dinou sessions i seixanta-nou compareixences. El web del Parlament (www.parlament.cat) permet consultar tant els vídeos (<http://www.parlament.cat/web/actualitat/canal-parlament/activitat/comissions>) com els diaris de sessions de la Comissió (<http://www.parlament.cat/web/documentacio/publicacions/diari-comissions>).

Sessió 1. El 12 d'abril de 2013 es va tenir la sessió constitutiva de la Comissió

Es convoca a les 13.10 hores i finalitza a les 13.15 hores (DSPC-C 71/10).

Sessió 2. El 27 de maig de 2013 es va elaborar i aprovar el Pla de treball de la Comissió

Es convoca a les 10.00 hores i finalitza a les 13.30 hores (DSPC-C 108/10).

Sessió 3. El 8 de juliol de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Adolf Todó Rovira, president conseller executiu de Catalunya Caixa, ex-director general de Caixa Catalunya, president de Catalunya Banc, ex-director general de Caixa Catalunya del 2008 al 2010 i ex-director general de Caixa Manresa

– Jaume Masana Ribalta, conseller delegat de Catalunya Caixa, director general de Catalunya Caixa i conseller delegat de Catalunya Banc

– Juan María Hernández Andrés, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració de Catalunya Caixa

– Manuel Rosell, expresident de Caixa Manresa i expresident de Catalunya Caixa.

Es convoca a les 9.30 hores i finalitza a les 19.19 hores (DSPC-C 157/10).

Sessió 4. El 16 de juliol de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Narcís Serra i Serra, expresident de Caixa Catalunya

– Joan Ràfols Llach, secretari del Consell d'Administració de Catalunya Caixa

– Raquel Puig, secretària general del Sindicat d'Estalvi de Catalunya a Catalunya Banc

– Jordi Campins, president del Sindicat d'Estalvi de Catalunya i exmembre del Consell d'Administració de Caixa Catalunya en representació del Sindicat d'Estalvi de Catalunya (SEC)

Es convoca a les 9.30 hores i finalitza a les 18.17 hores (DSPC-C 169/10).

Sessió 5. El 22 de juliol de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Montserrat Delgado, representant de Comissions Obreres a Catalunya Banc

– Susagna Muns, representant de la Unió General de Treballadors a Catalunya Banc

– Norma Gutiérrez, representant de la Confederació de Sindicats Independents de Caixes i Afins a Catalunya Banc

– José Antonio García Rico, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració de Catalunya Caixa

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 18.17 hores (DSPC-C 173/10).

Sessió 6. El 29 de juliol de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Fernando Casado Juan, expresident de Catalunya Caixa

– Josep Maria Loza Xuriach, ex-director general de Caixa Catalunya

– Antoni Serra Ramoneda, economista i expresident de Caixa Catalunya

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 16.59 hores (DSPC-C 180/10).

Sessió 7. El 17 de setembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Feliu Formosa Prat, ex-director general i expresident de Caixa Manresa

– Valentí Roqueta Guillamet, expresident de Caixa Manresa

– Rafael Jené, ex-director general de Caixa Tarragona

– Gabriel Ferraté i Pascual, expresident de Caixa Tarragona

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 18.26 hores (DSPC-C 189/10).

Sessió 8. El 30 de setembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Jordi Mestre González, director general d'Unnim Banc, ex-director general de Caixa Sabadell i ex-conseller delegat d'Unnim Banc

– Enric Mata Tarragó, ex-conseller delegat d'Unnim Caixa i ex-director general de Caixa Terrassa

– Jaume Ribera i Segura, president d'Unnim i expresident de Caixa Terrassa

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 15.35 hores (DSPC-C 195/10).

Sessió 9. El 8 d'octubre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

– Francesc Astals Coma, expresident de Caixa Terrassa

– Salvador Soley i Junoy, expresident de Caixa Sabadell i d'Unnim

– Dídac Herrero Autet, ex-director general de Caixa Manlleu

– Joan Contijoch Pratdesaba, expresident de Caixa Manlleu

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 17.29 hores (DSPC-C 208/10).

Sessió 10. El 14 d'octubre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Antoni Abad Pous, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració d'Unnim i president de la CECOT,
- Jesús Gonzalvo Lozano, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració d'Unnim,
- Ricard Pagès Font, expresident i ex-director general de Caixa Penedès,
- Manuel Troyano Molina, ex-director general de Caixa Penedès,

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 13.53 hores (DSPC-C 211/10).

Sessió 11. El 22 d'octubre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Joan Caellas Fernández, ex-director general de Caixa Penedès
- Ricard Banquells Bernad, Ex-vicepresident primer de Banco Mare Nostrum i ex-director general de Caixa Penedès
- Albert Vancells Noguer, expresident de Caixa Penedès
- Martí Solé Bordes, expresident de Caixa Penedès
- Josep Colomer Ràfols, expresident de Caixa Penedès

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 18.15 hores (DSPC-C 224/10).

Sessió 12. El 28 d'octubre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Arcadi Calzada, expresident de Caixa Girona
- Manel Serra, expresident de Caixa Girona
- Aleix Gimbernat, ex-director general de Caixa Girona
- Jordi Blanch, ex-director general de Caixa Girona

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 17.34 hores (DSPC-C 228/10).

Sessió 13. El 5 de novembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Jordi Torrents, excap d'auditoria de Caixa Laietana
- Albert Juncà i Guasch, ex-director general de Caixa Laietana
- Pere Antoni de Dòria Lagunas, ex-director general de Caixa Laietana

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 15.04 hores (DSPC-C 239/10).

Sessió 14. L'11 de novembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Josep Ibern i Gallart, expresident i ex-director general de Caixa Laietana
- Joaquim Saurina Maspoeh, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració i director territorial de Bankia
- Rodrigo Rato, expresident de Bankia
- José Ignacio Goirigolzarri, president executiu de Bankia

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 18.59 hores (DSPC-C 245/10).

Sessió 15. El 19 de novembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- José Antonio Somalo, defensor del client de la Federació de Caixes d'Estalvi Catalanes
- Roque Borràs, representant de la Plataforma Estafats per la Banca
- Joaquín Olmeda González, representant del servei d'atenció al client de Bankia,
- Elvira Marmol Aguilera, representant de la Plataforma d'Afectats per Catalunya Caixa

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 14.38 hores (DSPC-C 262/10).

Sessió 16. El 2 de desembre de 2013 es van tenir les compareixences següents:

- Ada Colau i Ballano, portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca
- Jofre Farrés Roselló, secretari general de l'Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances de Catalunya (AICEC)
- Anna Tardà i Lleget, presidenta de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya
- Jordi Castilla López, membre del Gabinet Jurídico-Tècnic de FACUA - Consumidors en Acció
- Luis Pineda, president de l'Associació d'Usuaris de Banca (AUSBANC)

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 16.24 hores (DSPC-C 282/10).

Sessió 17. El 27 de gener de 2014 es van tenir la compareixença següent:

- Julio Segura Sánchez, expresident de la Comissió Nacional del Mercat de Valors

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 12.15 hores (DSPC-C 305/10).

Sessió 18. El 3 de febrer de 2014 es van tenir les compareixences següents:

- Jordi Anguera i Camós, exdirector de l'Agència Catalana de Consum
- Ferran Sicart i Ortí, ex-director general de Política Financera i Assegurances
- Jordi Pericàs i Torguet, exsecretari de Política Financera, Competència i Consum
- Miquel Salazar Canalda, exsecretari de Política Financera, Competència i Consum
- Antoni Castells, exconseller d'Economia i Finances
- Belén Romana, presidenta de la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (Sareb)

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 19.46 hores (DSPC-C 319/10).

Sessió 19. El 10 de febrer de 2014 es van tenir les compareixences següents:

- Alfons Conesa i Badiella, director de l'Agència Catalana de Consum
- Carles Sala i Roca, secretari d'Habitatge i Millora Urbana
- Daniel de Alfonso Laso, director de l'Oficina Anti-frau de Catalunya
- Jordi Òliva i Ritort, director general de Política Financera, Assegurances i Tresor
- Albert Carreras de Odriozola, secretari general d'Economia i Coneixement
- Andreu Mas-Colell, conseller d'Economia i Coneixement

Es convoca a les 9.00 hores i finalitza a les 20.07 hores (DSPC-C 330/10).

Sessió 20. El 27 de febrer de 2014 la Comissió es posiciona sobre les compareixences que no s'han substanciat.

- Jaume Boter de Palau, expresident de Caixa Laietana (5.11.2013)
- Francisco Verdú Pons, conseller delegat de Bankia (11.11.2013)
- Diego Herrera, representant de la Plataforma Estafa Banca (19.11.2013)
- Luis de Guindos, ministre d'Economia (27.01.2014)
- Elena Salgado, exministra d'Economia i Hisenda (27.01.2014)
- Fernando Jiménez Latorre, secretari d'Estat d'Economia i Suport a l'Empresa (27.01.2014)

– Pedro Solbes, exministre d'Economia i Hisenda (27.01.2014)

– José Manuel Campa Fernández, exsecretari d'Estat d'Economia (27.01.2014)

– Luis María Linde de Castro, governador del Banc d'Espanya (27.01.2014)

– Miguel Ángel Fernández Ordóñez, exgovernador del Banc d'Espanya (27.01.2014)

– Jaime Caruana Lacorte, exgovernador del Banc d'Espanya (27.01.2014)

– Jerónimo Martínez, director general de Supervisió del Banc d'Espanya (27.01.2014)

– Fernando Restoy Lozano, sotsgovernador del Banc d'Espanya, president de la comissió gestora del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària i vicepresident de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents (27.01.2014)

– María Elvira Rodríguez Herrer, presidenta de la Comissió Nacional del Mercat de Valors i de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents (27.01.2014)

I sobre els terminis per a presentar les conclusions i les transaccions: un mes per a les conclusions i una setmana per a les transaccions. S'estableixen uns criteris uniformes amb relació a les propostes de conclusions.

Es convoca a les 14.00 hores i finalitza a les 14.13 hores (DSPC-C 225/10).

Sessió 21. El 3 de juny de 2014 es va aprovar el Dictamen de la Comissió

Es convoca a les 10.30 hores i finalitza a les 12.00 hores (DSPC-C 415/10).

III. PLA DE TREBALL APROVAT PER LA COMISSIÓ

La Comissió, en la sessió tinguda el 27 de maig de 2013 (DSPC-C 85/10), va aprovar el Pla de treball. Els serveis del Parlament van fer l'ordenació de la documentació demanada per tots els grups parlamentaris.

A) COMPAREIXENCES I EXPERTS ACORDATS PER LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE LES POSSIBLES RESPONSABILITATS DERIVADES DE ACTUACIÓ I LA GESTIÓ DE LES ENTITATS FINANCERES I LA POSSIBLE VULNERACIÓ DELS DRETS DELS CONSUMIDORS

ENTITATS FINANCERES

Catalunya Caixa i antecedents

Actual Catalunya Caixa i Catalunya Banc

Compareixença d'Adolf Todó Rovira, president conseller executiu de Catalunya Caixa, ex-director general de Caixa Catalunya, president de Catalunya Banc, ex-director general de Caixa Catalunya del 2008 al 2010 i ex-director general de Caixa Manresa (tram. 357-00150/10)

Compareixença de Jaume Masana Ribalta, conseller delegat de Catalunya Caixa, director general de Catalunya Caixa i conseller delegat de Catalunya Banc (tram. 357-00151/10)

Compareixença de Juan María Hernández Andrés, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració de Catalunya Caixa (tram. 357-00152/10)

Compareixença de Manuel Rosell, expresident de Caixa Manresa i expresident de Catalunya Caixa (tram. 357-00153/10)

Compareixença de Fernando Casado Juan, expresident de Catalunya Caixa (tram. 357-00154/10)

Compareixença de Joan Ràfols Llach, secretari del Consell d'Administració de Catalunya Caixa (tram. 357-00155/10)

Compareixença de Raquel Puig, secretària general del Sindicat d'Estalvi de Catalunya a Catalunya Banc (tram. 357-00156/10)

Compareixença de Montserrat Delgado, representant de Comissions Obreres a Catalunya Banc (tram. 357-00157/10)

Compareixença de Susagna Muns, representant de la Unió General de Treballadors a Catalunya Banc (tram. 357-00158/10)

Compareixença de Norma Gutiérrez, representant de la Confederació de Sindicats Independents de Caixes i Afins a Catalunya Banc (tram. 357-00159/10)

Compareixença de José Antonio García Rico, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Ban-

cària al Consell d'Administració de Catalunya Caixa (tram. 357-00160/10)

Antiga Caixa Catalunya

Compareixença de Josep Maria Loza Xuriach, ex-director general de Caixa Catalunya (tram. 357-00161/10)

Compareixença de Narcís Serra i Serra, expresident de Caixa Catalunya (tram. 357-00162/10)

Compareixença d'Antoni Serra Ramoneda, economista i expresident de Caixa Catalunya (tram. 357-00163/10)

Antiga Caixa Manresa

Compareixença de Feliu Formosa Prat, ex-director general i expresident de Caixa Manresa (tram. 357-00164/10)

Compareixença de Valentí Roqueta Guillaumet, expresident de Caixa Manresa (tram. 357-00165/10)

Antiga Caixa Tarragona

Compareixença de Rafael Jené, ex-director general de Caixa Tarragona (tram. 357-00166/10)

Compareixença de Gabriel Ferraté i Pascual, expresident de Caixa Tarragona (tram. 357-00167/10)

Unnim i antecedents

Unnim

Compareixença de Jordi Mestre González, director general d'Unnim Banc, ex-director general de Caixa Sabadell i ex-conseller delegat d'Unnim Banc (tram. 357-00168/10)

Compareixença d'Enric Mata Tarragó, ex-conseller delegat d'Unnim Banc, ex-director general d'Unnim Caixa i ex-director general de Caixa Terrassa (tram. 357-00169/10)

Compareixença de Jaume Ribera i Segura, president d'Unnim i expresident de Caixa Terrassa (tram. 357-00170/10)

Compareixença d'Antoni Abad Pous, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració d'Unnim i president de la CE-COT (tram. 357-00171/10)

Compareixença de Jesús Gonzalvo Lozano, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració d'Unnim (tram. 357-00172/10)

Antiga Caixa Terrassa

Compareixença de Francesc Astals Coma, expresident de Caixa Terrassa (tram. 357-00173/10)

Antiga Caixa Sabadell

Compareixença de Salvador Soley i Junoy, expresident de Caixa Sabadell i d'Unnim (tram. 357-00174/10)

Antiga Caixa Manlleu

Compareixença de Dídac Herrero Autet, ex-director general de Caixa Manlleu (tram. 357-00175/10)

Compareixença de Joan Contijoch Pratdesaba, expresident de Caixa Manlleu (tram. 357-00176/10)

Grup Mare Nostrum, Caixa Penedès

Caixa Penedès

Compareixença de Ricard Pagès Raventós, expresident i ex-director general de Caixa Penedès (tram. 357-00177/10)

Compareixença de Manuel Troyano Molina, ex-director general de Caixa Penedès (tram. 357-00178/10)

Compareixença de Joan Caelles Fernández, ex-director general de Caixa Penedès (tram. 357-00179/10)

Compareixença de Ricard Banquells Bernad, vicepresident primer de Banco Mare Nostrum i director general de Caixa Penedès (tram. 357-00180/10)

Compareixença d'Albert Vancells Noguer, expresident i ex-director general de Caixa Penedès (tram. 357-00181/10)

Compareixença de Martí Solé Bordes, president de Caixa Penedès (tram. 357-00182/10)

Compareixença de Josep Colomer Ràfols, expresident de Caixa Penedès (tram. 357-00183/10)

Caixa Girona

Compareixença d'Arcadi Calzada, expresident de Caixa Girona (tram. 357-00184/10)

Compareixença de Manel Serra, expresident de Caixa Girona (tram. 357-00185/10)

Compareixença d'Aleix Gimbernat, ex-director general de Caixa Girona (tram. 357-00186/10)

Compareixença de Jordi Blanch, ex-director general de Caixa Girona (tram. 357-00187/10)

Caixa Laietana i Bankia

Caixa Laietana

Compareixença de Josep Ibern i Gallart, president i ex-director general de Caixa Laietana (tram. 357-00188/10)

Compareixença de Jaume Boter de Palau, expresident de Caixa Laietana (tram. 357-00189/10)

Compareixença de Pere Antoni de Dòria Lagunas, ex-director general de Caixa Laietana (tram. 357-00190/10)

Compareixença d'Albert Juncà i Guasch, director general de Caixa Laietana (tram. 357-00191/10)

Compareixença de Jordi Torrents, excap d'auditoria de Caixa Laietana (tram. 357-00192/10)

Bankia

Compareixença de Joaquim Saurina Maspoeh, representant del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària al Consell d'Administració i director territorial de Bankia (tram. 357-00193/10)

Compareixença de José Ignacio Goirigolzarri, president executiu de Bankia (tram. 357-00194/10)

Compareixença de Rodrigo Rato, expresident de Bankia (tram. 357-00195/10)

Compareixença de Francisco Verdú Pons, conseller delegat de Bankia (tram. 357-00196/10)

INSTITUCIONS CATALANES

Autoritats de la Generalitat

Compareixença d'Andreu Mas-Colell, conseller d'Economia i Coneixement (tram. 357-00197/10)

Compareixença d'Antoni Castells, exconseller d'Economia i Finances (tram. 357-00198/10)

Compareixença de Jordi Òliva i Ritort, director general de Política Financera, Assegurances i Tresor (tram. 357-00199/10)

Compareixença de Ferran Sicart i Ortí, ex-director general de Política Financera i Assegurances (tram. 357-00200/10)

Compareixença de Jordi Pericàs i Torguet, exsecretari de Política Financera, Competència i Consum (tram. 357-00201/10)

Compareixença de Carles Sala i Roca, secretari d'Habitatge i Millora Urbana (tram. 357-00202/10)

Compareixença de Jordi Anguera i Camós, exdirector de l'Agència Catalana de Consum (tram. 357-00203/10)

Compareixença de Miquel Salazar Canalda, exsecretari de Política Financera, Competència i Consum (tram. 357-00204/10)

Compareixença de Daniel de Alfonso Laso, director de l'Oficina Antifrau de Catalunya (tram. 357-00205/10)

Compareixença d'Albert Carreras de Odriozola, secretari general d'Economia i Coneixement (tram. 357-00206/10)

Compareixença d'Alfons Conesa i Badiella, director de l'Agència Catalana de Consum (tram. 357-00207/10)

INSTITUCIONS DE L'ESTAT, SAREB

Comissió de seguiment dels casos de participacions preferents i dels organismes regulador

Autoritats de l'Estat

Compareixença de Luis de Guindos, ministre d'Economia (tram. 357-00208/10)

Compareixença d'Elena Salgado, exministra d'Economia i Hisenda (tram. 357-00209/10)

Compareixença de Fernando Jiménez Latorre, secretari d'Estat d'Economia i Suport a l'Empresa (tram. 357-00210/10)

Compareixença Pedro Solbes, exministre d'Economia i Hisenda (tram. 357-00211/10)

Compareixença de José Manuel Campa Fernández, exsecretari d'Estat d'Economia (tram. 357-00212/10)

Compareixença de Belén Romana, presidenta de la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (Sareb) (tram. 357-00213/10)

Reguladors de l'Estat, Banc d'Espanya

Compareixença de Luis María Linde de Castro, governador del Banc d'Espanya (tram. 357-00214/10)

Compareixença de Miguel Ángel Fernández Ordóñez, exgovernador del Banc d'Espanya (tram. 357-00215/10)

Compareixença de Jaime Caruana Lacorte, exgovernador del Banc d'Espanya (tram. 357-00216/10)

Compareixença de Jerónimo Martínez, director general de Supervisió del Banc d'Espanya (tram. 357-00217/10)

Compareixença de Fernando Restoy Lozano, sotsgovernador del Banc d'Espanya, president de la comissió gestora del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària i vicepresident de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents (tram. 357-00218/10)

Reguladors de l'Estat, Comissió Nacional del Mercat de Valors

Compareixença de María Elvira Rodríguez Herrer, presidenta de la Comissió Nacional del Mercat de Valors i de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents (tram. 357-00219/10)

Compareixença de Julio Segura Sánchez, expresident de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (tram. 357-00220/10)

ALTRES TESTIMONIS

Compareixença de Jordi Campins, president del Sindicat d'Estalvi de Catalunya i exmembre del Consell d'Administració de Caixa Catalunya en representació del Sindicat d'Estalvi de Catalunya (SEC) (tram. 357-00221/10)

Compareixença de José Antonio Somalo, defensor del client de la Federació de Caixes d'Estalvi Catalanes (tram. 357-00222/10)

AFFECTATS

Compareixença de Roque Borràs, representant de la Plataforma Estafa Banca (tram. 357-00224/10)

Compareixença de Diego Herrero, representant de la Plataforma Estafa Banca (tram. 357-00225/10)

Compareixença de Jaime Cadena, representant de la Plataforma d'Afectats per Catalunya Caixa (tram. 357-00226/10)

Compareixença d'Ada Colau i Ballano, portaveu de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (tram. 357-00227/10)

SINDICATS

Compareixença de Joaquín Olmeda González, representant del servei d'atenció al client de Bankia (tram. 357-00228/10)

USUARIS

Compareixença de Manuel Pardos Vicente, president de l'Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances (ADICAE) (tram. 357-00230/10)

Compareixença de Jofre Farrés Roselló, secretari general de l'Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances de Catalunya (AICEC) (tram. 357-00231/10)

Compareixença de d'Àngel Tarrés i Castellsaguer, president de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (tram. 357-00232/10)

Compareixença de Rubén Sánchez García, portaveu de FACUA - Consumidors en Acció (tram. 357-00233/10)

Compareixença de Luis Pineda, president de l'Associació d'Usuaris de Banca (AUSBANC) (tram. 357-00234/10)

B) DOCUMENTACIÓ DEMANADA PER LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ

Documentació sol·licitada per la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors.

Relació de la documentació sol·licitada per la Comissió en la novena legislatura (reiteració de la petició de documentació a les entitats que fins al moment havien declinat aportar-la).

Caixa Manresa - Caixa Tarragona - Caixa Laietana - Caixa Penedès - Caixa Terrassa - Caixa Sabadell - Caixa Manlleu

– Actes i acords dels consells d'administració (període: 2001 - actualitat)

– Actes i acords de les assemblees (període 2001 - actualitat)

– Contractes i liquidació dels contractes dels directius de les entitats membres dels consells d'administració, i també dels màxims responsables del control de riscos (període: 2001 - actualitat)

– Llista de societats mercantils participades (període: 2001 - actualitat)

– Auditories anuals (període: 2001 - actualitat)

– Comptes anuals auditats (període: 2009 - 2011)

– Comptes anuals de les empreses immobiliàries de les dites entitats financeres

– Desglossament individualitzat de les remuneracions dels membres dels consells d'administració i alts directius de les entitats, informació que, com a mínim, ha d'incloure:

r [PVI]JCFQVJ

r [EJFUT

r [BVF]DPDFQFTDPN [MTE]PUBDPOT [BGP]OTEF [QFO]POT

r [QS]TUFDT [BPS]BT

r [FMRV]T [BH]QFSDFCVFOFNN [PN]FOEF [EF]YBSEMD [SSFD]

– L'Informe anual de la Comissió de Retribucions (període: 2000 - actualitat).

– Els comptes de resultats anuals de les caixes d'estalvi abans i després de les fusions (període 2004 - 2011)

– Memòries corporatives (període: 2000 - actualitat)

– L'informe amb els préstecs concedits a membres del consell d'administració o dels òrgans de govern, direcció o gestió o a llurs parents fins al segon grau de parentiu (període 2000 - actualitat)

– Informació sobre la creació de societats immobiliàries per part de les entitats (dates de constitució, actius incorporats, evolució) (període 2002 - 2012)

– Evolució de les xifres de negoci en operacions hipotecàries i crèdits i préstecs al promotor (en imports i en nombre d'operacions) (període 2002 - 2012)

Catalunya Caixa

– Balanços anuals d'actius i passius, informes anuals de gestió i de govern corporatiu, i auditories dels comptes anuals (període 2007 - 2012)

– Els comptes de resultats anuals de les caixes d'estalvi abans i després de les fusions (període 2004 - 2011)

– Comptes anuals de les empreses immobiliàries de l'entitat financera

– Relació detallada de les persones que han format part dels òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres, amb indicació expressa de les dates de nomenament i cessament de cada un dels càrrecs ocupats i de les entitats que els van proposar com a membres, en funció dels estatuts vigents en cada moment (període 2007 - 2012)

– Quadre amb els imports d'operacions de crèdit, aval o garantia fetes directament, indirectament o mitjançant altres entitats, incloses les dades sobre el capital, els interessos, l'amortització i, si s'escau, la condonació del deute d'aquests préstecs, concedides a institucions de la naturalesa següent (període 2007 - 2012):

r [BS]UJ [QPM]JDT

r [O] [SH]OU [B]DPOT [I]CE [J]DBM [E]N [C] [S]FQS [F]FOUB [D] [FO]FM [I] òrgans de gestió de les entitats financeres

r [I] [B]SP [O]BM [E]N [C] [S]FQS [F]FOUB [D] [FO]FM [I] [S]H [O]TE [F] [H]TU [I] de les entitats financeres

r [S] [P]SQ [P]S [B]DPOT [M]DBM [U]CH [M]OP [OP] [S]FQS [F]FOUB [D] [FO] els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [*] [O]TU [U]VD [P]OT [B]M [P]O [N] [J]RV [F]T [U]CH [M]OP [OP] [S]FQS [F]FOUB [C]IÓ en els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [*] [O]TU [U]VD [P]OT [F]TU [B]UM [U]CH [M]OP [OP] [S]FQS [F]FOUB [D] [FO] els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [J]UB [O]TE [F] [DP]N [V]O [D]B [D] [Q] [C]MD [U] [Q]S [W]BT

– Documents, expedients o informes sobre les operacions següents, inclòs l'import total de cadascuna de les operacions (període 2007 - 2012):

r [*] [O]W [S]I [P]OT [I]N [N] [P]C [M]S [I]FT [J] [C]B [O]D [F]S [F]T

r [*] [O]W [S]I [P]OT [E]F [S]I [D]

r [O] [Q]F [S]E [D]POT [C]B [O]D [F]S [F]T [G]U [F]T [E]N [C] [F]N [Q]S [F]I [F]T [E]F [M]N [B] teix grup

r [S TUFDTQFSIPOBMDPQDFEJT
r [QFSBDIPOTEF [OBO BN FOU EF QVMDJUBUFON JUBOT]
de comunicació públics i privats

– Informes sobre les emissions i les comercialitzacions dels productes financers següents: quotes participatives, participacions preferents i deute subordinat. Així mateix, informes sobre la situació actual de les solucions ofertes als consumidors d'aquests productes (període 2007 - 2012).

– Les inversions o les despeses fetes per mitjà de l'obra social de les entitats que en tinguin (període 2007 - 2012).

– Quadre de totes les remuneracions percebudes pels membres del Consell d'Administració i pel personal directiu, i també les retribucions extraordinàries en conceptes com plans de pensions, sistemes d'estalvi a llarg termini, sistemes de retribució basats en participacions accionarials, assegurances de qualsevol naturalesa, primes, incentius, compensacions per cessament o finalització de funcions, beneficis socials, dietes per assistència a òrgans directius d'altres entitats i altres remuneracions anàlogues (període 2007 - 2012).

– Actes de les reunions i acords dels òrgans de direcció i de gestió en què s'aproven les retribucions percebudes pels equips directius i de gestió (període 2007 - 2012).

– Documents que indiquen si hi ha, i en quins termes, clàusules de garantia o blindatge per a casos d'acomadament, renúncia o jubilació en favor del personal de direcció i gestió (període 2007 - 2012).

– Informes de les auditories externes fetes per les consultores Deloitte, KPMG, PwC i Ernst & Young (període 2007 - 2012).

– Informes de les agències de qualificació nacionals i internacionals sobre les entitats financeres (període 2007 - 2012).

Unnim - Banco Mare Nostrum

Documentació relativa al pla d'integració de les entitats que culminarien en les fusions i la creació de sistemes de protecció institucional de Unnim Banc i Banco Mare Nostrum.

– Comptes anuals de les empreses immobiliàries de l'entitat financera

– Balanços anuals d'actius i passius, informes anuals de gestió i de govern corporatiu, i auditories dels comptes anuals (període 2007 - 2012)

– Els comptes de resultats anuals de les caixes d'estalvi abans i després de les fusions (període 2004 - 2011)

– Relació detallada de les persones que han format part dels òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres, amb indicació expressa de les dates de no-

menament i cessament de cada un dels càrrecs ocupats i de les entitats que els van proposar com a membres, en funció dels estatuts vigents en cada moment (període 2007 - 2012)

– Quadre amb els imports d'operacions de crèdit, aval o garantia fetes directament, indirectament o mitjançant altres entitats, incloses les dades sobre el capital, els interessos, l'amortització i, si s'escau, la condonació del deute d'aquests préstecs, concedides a institucions de la naturalesa següent (període 2007 - 2012):

r [BSJUTQPMJDT]
r [S HBJUJ BDIPOT TCEJEBM EN C SFQSFTFOUBD] FO FMI]
òrgans de gestió de les entitats financeres

r [BUSPOBME EN C SFQSFTFOUBD] FO FMI] SHBOT EF HFTU]]
de les entitats financeres

r [\$ PSQPSBDIPOT MDMU UCHWJOP OP SFQSFTFOUBD] FO]
els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [* OTUUDIPOT B MPO N JRVFT UCHWJOP OP SFQSFTFOUB]
ció en els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [* OTUUDIPOT FTUBUM UCHWJOP OP SFQSFTFOUBD] FO]
els òrgans de direcció i gestió de les entitats financeres

r [JUBOTEF DPN VOJBD] Q VMDJUBUFON JUBOT]

– Documents, expedients o informes sobre les operacions següents, inclòs l'import total de cadascuna de les operacions (període 2007 - 2012):

r [* OWSJIPOT IN N PCJM SIFT]] OBCDFSFT]

r [* OWSJIPOTEF SFTD]

r [QFSBDIPOTEF] OBCDFSFT] GUFTE EN C FN QSIFTEFMN B]
teix grup

r [S TUFDTQDFEJTBQFUFT] IN JUBOTEF EN QSIFTEF]] EB]
des relatives a la ràtio de préstecs concedits i denegats a petites i mitjanes empreses

r [PNCSE] E] FYFDMDIPOT] JQFUD SIFT]

r [S TUFDTQFSIPOBMDPQDFEJT]

r [QFSBDIPOTEF] OBO BN FOU EF QVMDJUBUFON JUBOT]
de comunicació públics i privats

– Informes sobre les emissions i les comercialitzacions dels productes financers següents: quotes participatives, participacions preferents i deute subordinat. Així mateix, informes sobre la situació actual de les solucions ofertes als consumidors d'aquests productes (període 2007 - 2012).

– Les inversions o les despeses fetes per mitjà de l'obra social de les entitats que en tinguin (període 2007 - 2012).

– Quadre de totes les remuneracions percebudes pels membres del Consell d'Administració i pel personal directiu, i també les retribucions extraordinàries en conceptes com plans de pensions, sistemes d'estalvi a llarg termini, sistemes de retribució basats en participacions accionarials, assegurances de qualsevol naturalesa, primes, incentius, compensacions per cessament o finalització de funcions, beneficis socials, dietes per assistència a òrgans directius d'altres entitats i altres remuneracions anàlogues (període 2007 - 2012).

Departament d'Empresa i Ocupació

– Informe de l'Agència Catalana de Consum sobre els arbitratges fets i les resolucions corresponents en què hagin estat implicades les entitats financeres, amb una especial referència als casos derivats de les anomenades participacions preferents i dels desnonaments (període: 2002 - actualitat)

– Informes elaborats per l'Agència Catalana de Consum de la Generalitat de Catalunya amb relació a les caixes d'estalvi a Catalunya (període 2003 - actualitat)

Departament de Territori i Sostenibilitat

– Informe del Departament sobre les actuacions fetes per a evitar la pèrdua de l'habitatge i facilitar-ne l'accés a col·lectius necessitats.

Estat

Ministeri d'Economia i Competitivitat

– Proves d'estrès fetes a la banca espanyola

– Documentació tècnica elaborada en el marc de la Unió Europea i directives relatives a la regulació bancària i la protecció dels consumidors

– Memoràndum de les institucions comunitàries amb relació a la reestructuració de Catalunya Caixa - Catalunya Banc.

Banc d'Espanya

– Informe sol·licitat pel Banc d'Espanya al novembre del 2011, elaborat per un expert independent, sobre l'adaptació de les entitats al marc regulador del Reial Decret 771/21 amb relació a les retribucions de consellers i directius per cadascuna de les entitats financeres catalanes existents en aquell moment.

– Actes d'inspecció del Banc d'Espanya a Caixa Catalunya, Caixa Manresa, Caixa Tarragona, Caixa Laietana, Caixa Penedès, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell i Caixa Manlleu (període: 2001 - actualitat).

– Autoritzacions del Banc d'Espanya d'emissions de participacions preferents des de l'any 1999 fins a l'actualitat.

– Instruccions internes (circulars, memoràndums, etc.) per a la comercialització de participacions preferents des de l'any 1999 fins a l'actualitat de les entitats financeres que garantien emissions de participacions preferents.

– Els informes Due Dilligence de tots els processos de reestructuració d'entitats que s'han produït (període: 2008 - actualitat)

– Auditories del Banc d'Espanya (període: 2009 - 2011)

r[Caixa de Catalunya

r[Caixa Tarragona

r[Caixa Manresa

r[Unnim

r[Caixa Terrassa

r[Caixa Sabadell

r[Caixa Manlleu

r[Caixa Laietana

r[La Caixa

r[Caixa Girona

r[Caixa Penedès

r[Banc Sabadell

r[Banco de Santander

r[Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (BBVA)

r[Banco Popular

r[Bankia

– Autoritzacions del Banc d'Espanya dels productes financers en el moment de l'emissió.

– Informes de les auditories a KPMG encarregades pel Banc d'Espanya que van determinar el valor de les entitats (abans del FROB).

– Informes elaborats per la Direcció General de Supervisió del Banc d'Espanya, tinguin o no requeriments, com a conseqüència de les inspeccions d'aquest òrgan

– Proves d'estrès fetes pel Banc d'Espanya sobre les entitats financeres

Comissió Nacional del Mercat de Valors

– Informes de la Comissió Nacional del Mercat de Valors sobre la comercialització de productes financers de les dites entitats.

– Autoritzacions de la Comissió Nacional del Mercat de Valors d'emissions de participacions preferents (període 1999 - actualitat)

– Publicitat comercial dels productes financers dipositats a la Comissió Nacional del Mercat de Valors (període 2009 - 2011)

Fons de Reestructuració Ordenada Bancària

– Balanços anuals del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB), inclosos l'estat de comptes, el total de capital injectat en les entitats financeres i les modalitats d'aquesta injecció

– Informes del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària

– Informes sobre els mecanismes de control i auditoria existents sobre la gestió del capital públic injectat pel Fons de Reestructuració Ordenada Bancària a les entitats financeres

– Valoracions i plans de viabilitat que va sol·licitar el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària sobre Catalunya Caixa i sobre Unnim Caixa, prèvia a l'entrada del FROB en el capital d'aquestes entitats

IV. DOCUMENTACIÓ APORTADA A LA COMISSIÓ

DOCUMENTACIÓ LLIURADA

Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors (CIREF)

Tram. 394-00002/10

Banc de Sabadell (reg. 31320)

Relació de la documentació lliurada en paper a la CIREF:

1. Escrit de resposta del director de Compliment Normatiu del Banc de Sabadell, de tramesa d'informació (22/07/2013) (1 full).
2. Document de registre d'accions (Annex I del reglament CE 809/2004). Exercici 2008 (138 pàg.).
3. Document de registre d'accions (Annex I del reglament CE 809/2004). Exercici 2009 (143 pàg.).
4. Document de registre d'accions (Annex I del reglament CE 809/2004). Exercici 2010 (129 pàg.).
5. Document de registre d'accions (Annex I del reglament CE 809/2004). Exercici 2011 (143 pàg.).
6. Document de registre d'accions (Annex I del reglament CE 809/2004). Exercici 2012 (150 pàg.).
7. Informe anual de Govern Corporatiu. Exercici 2008 (80 pàg.).
8. Informe anual de Govern Corporatiu. Exercici 2009 (76 pàg.).
9. Informe anual de Govern Corporatiu. Exercici 2010 (85 pàg.).
10. Informe anual de Govern Corporatiu. Exercici 2011 (90 pàg.).
11. Informe anual de Govern Corporatiu. Exercici 2012 (98 pàg.).
12. Informe anual 2008 del Banc de Sabadell, 127è exercici (llibre; 303 pàg.).
13. Informe anual 2009 del Banc de Sabadell, 128è exercici (llibre; 227 pàg.).
14. Informe anual 2010 del Banc de Sabadell, 129è exercici (llibre; 251 pàg.).
15. Informe anual 2011 del Banc de Sabadell, 130è exercici (llibre; 256 pàg.).
16. Informe anual 2012 del Banc de Sabadell, 131è exercici (llibre; 315 pàg.).

Banco Mare Nostrum (Reg. 32314)

Nota: Només disponible per a la consulta en format paper. El Banco Mare Nostrum lliura documentació de: Banco Mare Nostrum, Caixa d'Estalvis del Penedès, Caja de Ahorros de Murcia, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares «Sa Nostra» i Caja General de Ahorros de Granada.

Relació de la documentació lliurada en paper:

Banco Mare Nostrum

1. Escrit de resposta del president del Banco Mare Nostrum, de tramesa d'informació (05/08/2013) (6 fulls).
2. Comptes anuals i informe de gestió del període comprès entre el 22 de desembre (data de constitució de Banco Mare Nostrum, SA) i el 31 de desembre de 2010, juntament amb l'informe d'auditoria (125 fulls).
3. Comptes anuals i informe de gestió corresponents a l'exercici anual clos a 31 de desembre de 2011 i informe de gestió de l'exercici 2011, juntament amb l'informe d'auditoria (227 fulls).
4. Comptes anuals i informe de gestió corresponents a l'exercici anual clos a 31 de desembre de 2012, juntament amb l'informe d'auditoria (273 fulls).
5. Informació amb rellevància prudencial:
 - a. Informació amb rellevància prudencial 2010 (17 fulls).
 - b. Informació amb rellevància prudencial 2011 (24 fulls).
 - c. Informació amb rellevància prudencial 2012 (28 fulls).
6. Altres entitats emissores de valors admesos a negociació en mercats secundaris oficials que no siguin caixes d'estalvis:
 - a. Altres entitats emissores de valors admesos a negociació en mercats secundaris oficials que no siguin caixes d'estalvis, exercici 2011 (25 fulls).
 - b. Altres entitats emissores de valors admesos a negociació en mercats secundaris oficials que no siguin caixes d'estalvis, exercici 2012 (25 fulls).

Caixa d'Estalvis del Penedès

Nota: documentació lliurada pel Banco Mare Nostrum (reg. 32314).

1. Informe de gestió de l'exercici 2004 (62 fulls).
2. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2005 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (108 fulls).
3. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2006 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (97 fulls).
4. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (105 fulls).
5. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (184 fulls).

6. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2009 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (192 fulls).
7. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2010 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (99 fulls).
8. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2004 (26 fulls; digitalitzat).
9. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2005 (26 fulls; digitalitzat).
10. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2006 (26 fulls; digitalitzat).
11. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2007 (26 fulls; digitalitzat).
12. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2008 (27 fulls; digitalitzat).
13. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2009 (27 fulls; digitalitzat).
14. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2010 (27 fulls; digitalitzat).

Caja de Ahorros de Murcia

Nota: documentació lliurada pel Banco Mare Nostrum (reg. 32314).

1. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2004 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (90 fulls).
2. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2005 juntament amb l'informe d'auditoria independent (145 fulls).
3. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2006 juntament amb l'informe d'auditoria independent (137 fulls).
4. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria independent (145 fulls).
5. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria independent (229 fulls).
6. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2009 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria independent (241 fulls).
7. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2010 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria independent (97 fulls).
8. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2004 (25 fulls).
9. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2005 (25 fulls).
10. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2006 (24 fulls).
11. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2007 (24 fulls).
12. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2008 (24 fulls).
13. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2009 (25 fulls).
14. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2010 (25 fulls).

Caja de Ahorros y Monte de Piedad de las Baleares □Sa Nostra □

Nota: documentació lliurada pel Banco Mare Nostrum (reg. 32314).

1. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2004 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (73 fulls).
2. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2005 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (163 fulls).
3. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2006 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (134 fulls).
4. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (146 fulls).
5. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (151 fulls).
6. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2009 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (163 fulls).
7. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2010 i informe de gestió, juntament amb el d'auditoria (78 fulls).
8. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2004 (29 fulls).
9. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2005 (31 fulls).
10. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2006 (30 fulls).
11. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2007 (31 fulls).
12. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2008 (33 fulls).
13. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2009 (37 fulls).
14. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2010 (37 fulls).

Caja General de Ahorros de Granada

Nota: documentació lliurada pel Banco Mare Nostrum (reg. 32314).

1. Informe d'auditoria dels comptes anuals, comptes anuals i informe de gestió a 31 de desembre de 2004 (90 fulls).
2. Informe d'auditoria dels comptes anuals, comptes anuals i informe de gestió a 31 de desembre de 2005 (111 fulls).
3. Informe d'auditoria dels comptes anuals, comptes anuals i informe de gestió a 31 de desembre de 2006 (117 fulls).
4. Informe d'auditoria dels comptes anuals, comptes anuals i informe de gestió a 31 de desembre de 2007 (137 fulls).
5. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria (258 fulls).
6. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2009 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria (277 fulls).
7. Comptes anuals de l'exercici acabat el 31 de desembre de 2010 i informe de gestió, juntament amb l'informe d'auditoria (137 fulls).
8. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2004 (48 fulls).
9. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2005 (50 fulls).
10. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2006 (53 fulls).
11. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2007 (52 fulls).
12. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2008 (51 fulls).
13. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2009 (50 fulls).
14. Informe anual de govern corporatiu, exercici 2010 (54 fulls).

CaixaBank (reg. 32301)

Nota: Només disponible per a la consulta en format paper.

Relació de la documentació lliurada en paper:

1. Escrit de resposta del secretari general i del Consell d'Administració de Caixa Bank, de tramesa d'informació (31.07.2013) (1 full).
2. Document de registre CaixaBank, SA (juny de 2013) (116 fulls).
3. Comptes anuals, exercici 2008 (231 pàg.).

4. Comptes anuals, exercici 2009 (232 pàg.).
5. Comptes anuals, exercici 2010 (279 pàg.).
6. Informe de gestió i comptes anuals de l'exercici 2011, Grup Caixa Bank (llibre; 317 pàg.).
7. Informe de gestió i comptes anuals de l'exercici 2011, Caixa Bank, SA (llibre; 295 pàg.).
8. Informe de gestió i comptes anuals de l'exercici 2012, Grup CaixaBank (llibre; 341 pàg.).
9. Informe de gestió i comptes anuals de l'exercici 2012, CaixaBank, SA (llibre; 315 pàg.).

Banco Popular (reg. 32310)

Nota: Només disponible per a la consulta en format paper.

Relació de la documentació lliurada en paper:

1. Escrit de resposta del conseller secretari del Banco Popular Español, de tramesa d'informació (31.07.2013) (1 full).
2. Informes 2009 (Informe anual 2009 i Informe 2009: responsabilidad social corporativa, resumen ejecutivo (2 llibres; 76 i 324 pàg.).
3. Informes 2010 (Informe anual 2010 i Informe 2010: responsabilidad social corporativa, resumen ejecutivo (2 llibres, 68 i 316 pàg.; 1 CD).
4. Informes 2011 (Informe anual 2011 i Informe 2011 de responsabilidad social corporativa (2 llibres, 93 i 371 pàg.; 1 CD).
5. Informes 2012 (Informe anual 2012 i Informe 2012 de responsabilidad social corporativa (2 llibres, 91 i 401 pàg.; 1 CD).

Banco Santander (reg. 32333)

Full de tramesa i documentació lliurada en CD a la CIREF:

Folletos Continuados i Informes Financieros Anuales, que contenen informació referent als cinc darrers exercicis (comptes anuals, informes de gestió i informes d'auditoria).

Nota: només disponible en document electrònic.

Bankia (reg. 31669)

Full de tramesa i documentació lliurada en llapis de memòria a la CIREF:

1. Comptes anuals i informes d'auditoria (2011-2012).
2. Informe de govern corporatiu (2011-2012).
3. Informe de remuneracions (2011-2012).
4. Informe de rellevància prudencial (2012).

Nota: només disponible en document electrònic.

Banco Bilbao Vizcaya Argentaria. BBVA (reg. 32287)

Full de tramesa i documentació lliurada en l'aplicació de memòria a la CIREF:

Informes anuals que contenen informació referent als cinc darrers exercicis sobre: comptes anuals, informes de gestió i memòries anuals.

Nota: només disponible en document electrònic.

Nota: el BBVA també ha proporcionat informació d'Unnim Banc, Caixa Sabadell, Caixa Terrassa i Caixa Manlleu.

Catalunya Caixa (reg. 27240)

Full de tramesa en paper que conté la relació de la documentació lliurada en l'aplicació de memòria a la CIREF (només disponible en document electrònic) i que és la següent:

- 1) Memòries corporatives
 - a. Caixa d'Estalvis de Catalunya (2000 - 2009)
 - b. Caixa d'Estalvis de Tarragona (2000 - 2008)
 - c. Caixa d'Estalvis de Manresa (2000 - 2009)
 - d. Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (2010)
- 2) Comptes anuals individuals i consolidats
 - a. Caixa d'Estalvis de Catalunya (2001 - 2009)
 - b. Caixa d'Estalvis de Tarragona (2001 - 2009)
 - c. Caixa d'Estalvis de Manresa (2001 - 2009)
 - d. Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (2010)
 - e. Catalunya Banc, S.A. (2011 i 2012)
- 3) Informe anual de govern corporatiu
 - a. Caixa d'Estalvis de Catalunya (2004 - 2009)
 - b. Caixa d'Estalvis de Tarragona (2004 - 2009)
 - c. Caixa d'Estalvis de Manresa (2006 - 2009)
 - d. Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (2010)
 - e. Catalunya Banc, S.A. (2011 i 2012)
- 4) Informe amb rellevància prudencial
 - a. Caixa d'Estalvis de Catalunya (2008 - 2009)
 - b. Caixa d'Estalvis de Tarragona (2008 - 2009)
 - c. Caixa d'Estalvis de Manresa (2008 - 2009)
 - d. Caixa d'Estalvis de Catalunya, Tarragona i Manresa (2010)
 - e. Catalunya Banc, S.A. (2011 i 2012)
- 5) Relació de comptes anuals de societats filials i participades més rellevants
 - a. Societats immobiliàries
 - i. Catalunya Caixa Immobiliària, SA (2001 - 2012)
 - ii. Expansió Intercomarcal, SL (2004 - 2012)
 - iii. Saticem Immobiliària, SL (2005 - 2012)
 - iv. Gescat Gestió de Sòl, SL (2008 - 2012)
 - v. Activos Macorp, SL (2008 - 2012)
 - vi. Saticem Gestió, SL (2008 - 2012)
 - vii. Gescat Vivendes en Comercialització, SL (2008 - 2012)
 - viii. Gescat lloguers, SL (2009 - 2012)

- ix. Iridion Solucions immobiliàries, SL (2007 - 2012)
- x. Caixa Manresa Immobiliària Social (2007 - 2012)
- xi. Noidiri, SL (2008-2012)
- xii. Cetactius, SL (2008-2012)
- xiii. Saticem Holding, SL (2007 - 2011)
- xiv. Caixa Manresa Oncasa Immobiliària, SL (2007 - 2012)
- xv. Saticem Immobles en Arrendament, SL (2008-2012)
- xvi. ServiManresa Actius en Lloguer, SL (2008-2012)

b. Societats no immobiliàries

- i. Catalunya Caixa Serveis, SA (2006-2012)
- ii. Catalunya Caixa Vida, SA d'Assegurances i Reassegurances (2007 - 2011)
- iii. Catalunya Caixa Assegurances Generals, SA, d'Assegurances i Reassegurances (2007 - 2011)
- iv. Catalunya Caixa Mediació Operador de Banca-Assegurances Vinculat, SL (2000 - 2012)
- v. Catalunya Caixa Inversió SGIIC, SA (2007 - 2012)
- vi. Catalunya Caixa Capital, SA (2003 - 2012)
- vii. Invercartera Capital, SCR (2003 - 2012)
- viii. Informació i Tecnologia de Catalunya, SL (2006 - 2012)
- ix. Caixa Catalunya Preferents, SA (2006 - 2012)
- x. Caixa Manresa Preferents, SA (2006 - 2012)
- xi. Gestión de Activos Titulizados SGFT, SA (2003 - 2012)

6) Informació retributiva 2011 als efectes de l'annex 4 de la circular 3/2008 del Banc d'Espanya

Nota: Catalunya Caixa ha proporcionat informació també de: Caixa d'Estalvis de Catalunya, Caixa d'Estalvis de Tarragona, Caixa d'Estalvis de Manresa i de Catalunya Banc.

Banco de España (reg. 31376)

Full de tramesa i documentació lliurada en paper a la CIREF:

1. Dictamen del Consell d'Estat de 26 de juliol de 2012 (40 pàg.; digitalitzat).
2. Informe del Ministeri d'Economia i Sostenibilitat i del Banc d'Espanya de 28 de setembre de 2012 (18 pàg.; digitalitzat).

Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Coneixement (reg. 29367)

Full de tramesa i documentació lliurada en paper (8 fulls) i en CD a la CIREF:

1. Dictamen del Departament d'Economia de la Generalitat sobre les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria de supervisió i regulació financera.
2. Informes elaborats per la Generalitat de Catalunya amb relació a les caixes d'estalvi a Catalunya (període 2003 - actualitat).

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD).

3. Actuacions fetes per la Generalitat de Catalunya en la seva funció de supervisió de les caixes d'estalvi relativa a Caixa Catalunya, Caixa Manresa, Caixa Tarragona, Caixa Laietana, Caixa Penedès, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell i Caixa Manlleu des de l'any 2002 fins a l'actualitat.

4. Comunicacions adreçades, des de l'1 de gener de 2002, al Departament de la Generalitat corresponent, per part de les Comissions de Control de les Caixes d'Estalvis sota llur protectorat, respecte a Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD).

5. Autoritzacions concedides, des de l'1 de gener de 2002, per part del Departament de la Generalitat corresponent, per a la realització de determinades operacions per part de les caixes d'estalvis, segons l'article 44.1 del text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya, respecte a Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

6. Des de l'exercici 2008, memòries d'activitats anuals amb inclusió de balanç i compte de pèrdues i guanys trameses al Departament de la Generalitat corresponent, respecte a Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD).

7. Des de l'exercici 2002, informes d'auditories dels estats financers i compte de resultats tramesos al Departament de la Generalitat corresponent, respecte: Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD). Així mateix, es fa constar que aquesta documentació és consultable a la pàgina web de la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

8. Des de l'1 de gener de 2002, relació d'inspeccions, expedients oberts i sancions imposades pel Departament o pel Govern de la Generalitat.

9. Des de l'exercici 2002, plans d'inspecció de caixes d'estalvis, avaluació del compliment i els resultats obtinguts, respecte a Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

10. Des de l'exercici 2002, resolucions del departament corresponent que aproven la distribució d'excedents de les caixes i els pressupostos de les obres socials corresponents, respecte a Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa,

Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana.

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD).

11. Relació de tota la normativa dictada pel departament competent en matèria de protectorat de caixes d'estalvis des de l'1 de gener de 2002, amb relació a les caixes.

Nota: informació només disponible en document electrònic (CD).

Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat (reg. 29241)

Full de tramesa i documentació lliurada en paper i en CD a la CIREF:

1. Informe de l'Agència Catalana de Consum sobre els arbitratges fets i les resolucions corresponents en què hagin estat implicades les entitats financeres, amb una especial referència als casos derivats de les anomenades participacions preferents i dels desnonaments (període: 2002 - actualitat) (2 fulls).

2. Informes elaborats per l'Agència Catalana de Consum de la Generalitat de Catalunya amb relació a les caixes d'estalvi a Catalunya, (període 2003 - actualitat) (20 fulls).

3. Relació de reclamacions, denúncies i actuacions inspectores de l'Agència Catalana de Consum, amb relació a les entitats financeres, des de gener de 2002, respecte: Caixa Tarragona, Caixa Manresa, Caixa Catalunya, Catalunya Caixa, Caixa Terrassa, Caixa Sabadell, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès i Caixa Laietana (2 fulls).

V. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

A. CONCLUSIONS

1. INTRODUCCIÓ

1.1. La crisi financera i econòmica que va esclatar el 2008 ha comportat la desaparició de la pràctica totalitat de les caixes d'estalvis de Catalunya i la transformació de les restants i ha afectat centenars de milers de famílies pel que fa als productes de préstec i d'estalvi que tenien contractats amb aquestes entitats, amb situacions en què es podrien haver vist vulnerats col·lectivament els drets dels consumidors.

1.2. La creació de la Comissió d'Investigació sobre les Possibles Responsabilitats Derivades de l'Actuació i la Gestió de les Entitats Financeres i la Possible Vulneració dels Drets dels Consumidors (en avant, CIREF), sol·licitada per diferents grups parlamentaris, fou aprovada per tots els grups.

1.3. La CIREF s'ha creat a l'empara de l'obligació del Parlament de Catalunya d'actuar per a garantir els

drets reconeguts per l'Estatut d'autonomia, especialment els recollits en els articles 26 i 28, i d'orientar la seva actuació d'acord amb els principis rectors establerts per la norma estatutària, especialment els recollits en els articles 40, 45, 47 i 49, i a l'empara de les competències que reconeixen a la Generalitat els articles 120, 123, 126, 137, 145 i 154 de l'Estatut. La Comissió s'ha constituït i ha desenvolupat la seva tasca d'acord amb el que estableix el Reglament del Parlament, per a l'exercici de les competències que regulen especialment els articles 58 i 59.

1.4. La CIREF ha dut a terme la seva tasca per tal d'investigar si en el sistema financer català es van produir negligències o conductes irregulars en la gestió de les caixes per part dels equips directius i els representants dels òrgans de governança d'aquestes entitats. Aquesta anàlisi de la gestió de les entitats financeres havia de tenir un doble objectiu: d'una banda, esbrinar si les actuacions dels responsables directius i institucionals de les caixes podien ésser considerades com a causants directes o significatives del desmantellament del model català de caixes d'estalvis, que va implicar que Catalunya passés de tenir deu caixes d'estalvis l'any 2008 a no tenir-ne cap l'any 2013, després d'un procés en el qual les caixes matriu es van fusionar en grups de dimensió superior, tres dels quals van necessitar la injecció de capital públic per mitjà del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (en avant, FROB), i va comportar que al final del procés totes aquestes entitats esdevinguessin bancs, tant les que van recórrer a aquesta institució pública com les que no; d'altra banda, aclarir si la gestió de les entitats havia implicat perjudicis per als clients, i més específicament si s'havien vulnerat drets dels consumidors, especialment en dos àmbits: l'emissió i comercialització de preferents, que ha implicat una significativa pèrdua de recursos econòmics per a moltes famílies del país, i les condicions en l'atorgament de crèdits hipotecaris, que han conduït a una situació preocupant, amb nombroses famílies que amb la crisi econòmica no poden assumir les condicions dels crèdits hipotecaris subscrits entre els anys 2000 i 2007, quan l'anomenada «bombolla immobiliària» dibuixava un panorama de laxitud i manca de control en l'atorgament de crèdits hipotecaris, a banda de l'existència d'unes clàusules que, com les anomenades «clàusules terra», podien tenir un caràcter abusiu i suposar una vulneració de la legislació vigent a la Unió Europea.

1.5. Així, els objectius de la CIREF han estat els següents:

- a) Determinar les responsabilitats en l'actuació i la gestió de les entitats financeres objecte d'investigació.
- b) Determinar les responsabilitats en la possible vulneració de drets dels consumidors en l'àmbit de la comercialització de productes de préstec i d'estalvi per part de les entitats financeres.

c) Determinar les responsabilitats en les actuacions del Govern i d'altres institucions de l'Estat espanyol en el procés de reestructuració bancària pel que fa a les caixes d'estalvis catalanes i pel que fa a la protecció dels drets dels consumidors en aquest context.

d) Determinar les responsabilitats en les actuacions del Govern i d'altres institucions de la Generalitat de Catalunya en el procés de reestructuració bancària pel que fa a les caixes d'estalvis catalanes i pel que fa a la protecció dels drets dels consumidors en aquest context.

e) Establir un conjunt de recomanacions en l'àmbit legislatiu i executiu per tal d'evitar la repetició dels esdeveniments investigats per la Comissió, i col·laborar en la millora del marc de regulació del sistema financer i de garantia dels drets dels consumidors, amb l'objectiu de garantir aquests drets i alhora facilitar l'activitat del sistema financer pel que fa a la seva contribució al desenvolupament econòmic i social.

1.6. La CIREF ha actuat, alhora, sota unes limitacions de categoria diversa, que n'han condicionat els resultats i les conclusions que es formulen a continuació. Aquestes limitacions han estat les següents:

a) Limitacions de caràcter competencial: el fet que les competències en matèria de caixes d'estalvis i en crèdit siguin compartides i estiguin molt determinades per la normativa estatal i per la normativa europea i, alhora, que les funcions de supervisió i regulació del sistema financer i del mercat de valors siguin exercides per institucions d'àmbit estatal i europeu han dificultat la tasca de la Comissió en la determinació de responsabilitats.

b) Limitacions en les compareixences: en primer lloc, el fet que s'hagin limitat les compareixences de les entitats financeres a les que havien estat intervingudes i, en segon lloc, que compareixents vinculats al Govern de l'Estat i a les institucions de regulació i supervisió d'àmbit estatal (Banc d'Espanya i Comissió Nacional del Mercat de Valors) no hagin comparegut condiciona la concreció en l'atribució de responsabilitats en aquestes conclusions.

c) Limitacions en la documentació aportada: el fet que bona part de la documentació sol·licitada a les entitats financeres no hagi estat tramesa ha dificultat la tasca de la Comissió per a determinar el grau de responsabilitat dels membres dels òrgans de govern de les entitats investigades i la derivada de llur relació amb els organismes reguladors i supervisors.

1.6 bis. El Parlament de Catalunya reprova l'actitud dels següents responsables polítics per no haver comparegut davant la CIREF mancant al deure de col·laboració i cooperació entre administracions i al deure polític de donar les explicacions necessàries davant els diputats del Parlament i davant el conjunt de la ciutadania de Catalunya, en una qüestió en la qual aquestes persones han tingut una responsabilitat directa:

- Luis de Guindos, ministre d'Economia.
 - Elena Salgado, exministra d'Economia i Hisenda.
 - Fernando Jiménez Latorre, secretari d'Estat d'Economia i Suport a l'Empresa.
 - Pedro Solbes, exministre d'Economia i Hisenda.
 - José Manuel Campa Fernández, exsecretari d'Estat d'Economia.
 - Luis María Linde de Castro, governador del Banc d'Espanya.
 - Miguel Ángel Fernández Ordóñez, exgovernador del Banc d'Espanya.
 - Jaime Caruana Lacorte, exgovernador del Banc d'Espanya.
 - Jerónimo Martínez, director general de Supervisió del Banc d'Espanya.
 - Fernando Restoy Lozano, sotsgovernador del Banc d'Espanya, president de la comissió gestora del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària i vicepresident de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents.
 - María Elvira Rodríguez Herrero, presidenta de la Comissió Nacional del Mercat de Valors i presidenta de la Comissió de Seguiment dels Procediments d'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents.
- 1.7. Alhora, al llarg del temps en què la CIREF ha dut a terme la seva tasca el marc regulador ha variat sensiblement respecte a l'existent en el moment en què es van produir els fets investigats.

2. ACTUACIÓ I GESTIÓ GENERAL DE LES ENTITATS FINANCERES

2.1. La CIREF ha analitzat, per mitjà de les compareixences efectuades i la documentació aportada, l'actuació i la gestió de diverses entitats financeres, en concret Caixa Catalunya, Caixa Tarragona, Caixa Manresa, CatalunyaCaixa, Caixa Sabadell, Caixa Terrassa, Caixa Manlleu, Unnim, Caixa Penedès, Caixa Laietana, Bankia i Caixa Girona, que són totes les caixes d'estalvis catalanes que, havent estat absorbides per altres entitats o havent participat en processos de fusió, han requerit ajudes públiques.

2.2. Les conclusions pel que fa l'actuació i la gestió de cada entitat financera en concret es detallen en els punts següents, l'estudi i l'anàlisi dels quals permeten de formular unes conclusions d'àmbit general amb relació als aspectes més rellevants compartits per les entitats, pel que fa a la governança i a les polítiques retributives, pel que fa a la gestió de l'activitat financera i pel que fa a la comercialització de productes híbrids i a la contractació de préstecs hipotecaris.

2.3. En termes generals, es pot afirmar que la gestió de la majoria de les caixes, especialment de les tres més grans darrere de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (Caixa Catalunya, Caixa Penedès, Caixa Tarragona), presenten diversos trets comuns:

2.3.1. Excessiva exposició immobiliària

La majoria de les caixes catalanes basava bona part de llur negoci en el sector immobiliari. Caixa Catalunya n'és el paradigma, ja que va actuar com a autèntic promotor immobiliari, amb desenes de societats de promoció immobiliària vinculades a projectes constructius impulsats amb el finançament d'aquesta entitat als promotors i als futurs compradors. Així, s'ha constatat que en termes generals les caixes d'estalvis van augmentar llur participació indirecta en el negoci immobiliari per mitjà de societats participades per les entitats, i van constituir en alguns casos hòldings immobiliaris de gran dimensió que tenien un pes molt important en el balanç de l'entitat i n'incrementaven la dependència de l'evolució del mercat immobiliari. S'ha constatat també que el Banc d'Espanya no va passar límits a aquesta pràctica, sinó que va aconsellar a diverses entitats que la portessin a terme. Aquesta exposició al risc immobiliari ha estat un dels elements més clars de vulnerabilitat de les caixes d'estalvis, ja que es basava en l'expectativa d'un increment continuat dels preus de l'habitatge i d'un augment continuat de les possibilitats dels consumidors de pagar aquests preus.

2.3.2. Excessiva expansió territorial

La febre per obrir oficines fora del territori propi de les caixes va causar problemes a mitjà termini. Les caixes comarcals van sortir de llur àmbit comarcal, i les més grans, com Caixa Catalunya, van obrir nombroses oficines fora de Catalunya. Això tenia riscos, especialment perquè la política d'expansió d'oficines anava vinculada a promocions immobiliàries o es feia en zones amb una forta promoció d'habitatges.

En aquest sentit, cal destacar diversos aspectes:

a) Durant els anys previs a l'esclat de la crisi econòmica es va produir un augment de la competència entre les entitats financeres, singularment les caixes d'estalvis, que va portar a una reducció dels marges de beneficis de les entitats. Aquest fet va retroalimentar l'espiral de competència entre les entitats, ja que davant les dificultats per a créixer en eficiència es creixia en volum i, per tant, en nombre d'oficines i de crèdits concedits.

b) La major part de les caixes d'estalvis van aprovar i desenvolupar, en aquest marc d'augment de la competència, plans d'expansió ambiciosos, amb els quals van multiplicar llur dimensió. Els plans d'expansió es basaven en molts casos en l'obertura d'oficines fora del territori natural de l'entitat, acompanyada de campanyes agressives per a la captació de clients mitjançant

l'atorgament de crèdit poc prudent. Aquesta situació ha tingut com a conseqüència un excés de capacitat instal·lada en el sector que ha dut al tancament d'oficines i a la reducció de plantilles a partir dels processos de reestructuració de les entitats.

2.3.3. Dependència dels mercats internacionals de capital

En l'àmbit de la captació de passiu, l'augment del crèdit es va finançar amb un major accés als mercats majoristes de capital, que a partir de l'entrada en vigor de l'euro oferien un tipus d'interès més atractiu en haver-se reduït la prima de risc d'Espanya. L'emissió de cèdules hipotecàries i altres instruments de finançament en els mercats internacionals va anar creixent fins a l'any 2008, i es constata que en molts casos els venciments d'aquests títols no es corresponien amb els dels préstecs que els servien de garantia, amb els consegüents problemes de liquiditat arran del tancament dels mercats financers a partir del 2008.

2.3.4. Concessió d'hipoteques amb poques garanties

Aquesta política de comercialització de crèdits hipotecaris, dissenyada des de les direccions generals de les entitats, sovint es feia sense necessitat d'aval i arribat al 100% del valor de l'habitatge. La concessió de préstecs hipotecaris es va veure incrementada d'una manera exponencial, amb una tendència general a l'establiment de terminis més llargs de retorn dels préstecs i un augment dels imports concedits, i facilitada en determinats casos per agents immobiliaris que actuaven com a intermediaris. Amb l'esclat de la crisi, aquesta pràctica, que a curt termini produïa beneficis en els comptes anuals de les entitats, va acabar generant un important increment de la morositat a les caixes, en va afectar la solvència i va influir en els valors que els assignaven les agències de qualificació. Així mateix, els crèdits a promotors van augmentar molt considerablement, i tanmateix el Banc d'Espanya no va establir uns límits clars i suficients al risc que assumien les caixes d'estalvis. D'altra banda, es constata que la morositat és més elevada en els crèdits per a la compra de sòl que no en els crèdits per a la construcció.

2.3.5. Lleugeresa i descontrol en la comercialització de preferents i deute subordinat

Els compareixents, tret d'algunes excepcions, han afirmat en general, amb major o menor rotunditat, que el procediment seguit en l'emissió i la comercialització de participacions preferents podria complir els requisits d'allò que pot ésser considerat com una estafa. En aquest sentit, més enllà de l'evident pèrdua de recursos econòmics patida pels adquirents de preferents i deute subordinat, el factor clau que permetria de considerar que s'hauria actuat amb mala fe i vulnerant els drets dels consumidors es troba en el fet que a molts dels clients de caixes no se'ls va informar de les característiques de les preferents i del deute subordinat emesos, i que en molts casos es tractava d'estalviadors que, in-

duïts pels responsables de llurs oficines de referència, haurien canviat sense saber-ho els seus dipòsits garantits per productes especulatius com les participacions preferents i el deute subordinat, sovint tot i no haver superat el test de conveniència que calia superar per a poder accedir a un producte especulatiu.

2.3.6. Problemàtica de governança

Arran de les compareixences davant la CIREF, es pot afirmar que en alguns casos les caixes comptaven amb uns consells d'administració formats per persones amb escassa formació en matèria financera, que s'hi integraven com a representants dels dipositants o de les institucions participants, però no a partir d'una valoració exhaustiva de llur competència en matèria financera.

D'aquesta manera, en termes generals aquesta comissió pot concloure diversos aspectes amb relació a la governança:

a) El model de governança de les caixes d'estalvis, amb òrgans de govern (consell d'administració i assemblea general) poc professionalitzats, constituïts en funció dels diferents grups representatius establerts per la legislació i pels estatuts de cada entitat (impositors, treballadors, entitats fundadores i administracions públiques), es revela com a poc adequat per a unes entitats que, a partir de la liberalització del sector de caixes de la dècada de 1980, i sobretot a partir del creixement i la internacionalització de l'economia, accelerats dins la segona part de la dècada de 1990, havien incrementat d'una manera molt substancial el volum de negoci i s'havien inserit plenament en el mercat internacional de capitals, sobretot pel que fa a la captació de passiu.

b) L'augment de la complexitat de la presa de decisions dins les caixes, la configuració d'òrgans de govern poc professionalitzats i l'increment del volum de les entitats va conferir als directors generals un paper central, que a la pràctica suposava que assumien el control efectiu de l'entitat i exercien una influència decisiva en les decisions del consell d'administració.

c) S'ha constatat que la informació disponible per a la presa de decisions del consell d'administració era facilitada molt sovint sense el temps suficient per a una deliberació correcta sobre l'aprovació dels acords proposats al consell.

d) Es constata la influència dels partits polítics en el nomenament dels representants de les administracions en els òrgans de govern (sia com a administracions representatives de l'àrea d'implantació de l'entitat, sia com a entitats fundadores, en les caixes de fundació pública), però no s'ha pogut acreditar que aquests representants en els consells d'administració condicionessin l'atorgament de crèdits a determinats partits o institucions públiques.

2.3.7. Inadequada política retributiva de directius

Preguntats per la política retributiva i d'indemnitzacions i pensions existent en les caixes catalanes i en el conjunt del sistema financer de l'Estat, diversos compareixents han coincidit a afirmar que aquesta política retributiva i d'indemnitzacions i pensions, si bé s'ajustava en la majoria dels casos a la realitat del mercat financer espanyol i als estàndards definits per les consultores externes encarregades de determinar la correcció d'una determinada retribució per a un determinat càrrec, no n'estimulava la productivitat, perquè els salaris no anaven vinculats als resultats i s'establia un sistema d'indemnitzacions i pensions milionàries independentment de l'evolució dels comptes de resultats i de la productivitat i els beneficis que per a l'entitat comportaven les decisions preses pels equips directius i els representants institucionals de les entitats.

Es constata, així mateix, que els criteris establerts per les comissions de retribucions i ratificats pels consells d'administració no van anar acompanyats de la transparència necessària per a un coneixement concret i exacte per part dels membres del consell d'administració del conjunt de retribucions (salari fix, retribucions variables, complements, aportacions a fons de pensions, assegurances de jubilació, etc.) de cadascun dels membres de l'equip directiu. Aquest mecanisme no va servir per a garantir que s'evités en determinats casos l'aprovació de retribucions desproporcionades per als equips directius.

2.4. La majoria dels compareixents –especialment els menys proclius a acceptar algun tipus de responsabilitat, ni que fos indirecta– han coincidit a dir que ningú no s'imaginava, en els anys d'expansió, que l'anomenada «bombolla immobiliària» esclataria com va esclatar. Aquest ha estat el principal argument esgrimit per a justificar que es dugués a terme una expansió territorial que els fets van demostrar imprudent, que es fonamentés gran part del negoci financer en el sector immobiliari i que s'atorguessin hipoteques al 100% i amb poc control de riscos a perfils amb un potencial d'insolvència significatiu.

2.5. En aquest sentit, es pot afegir com a conclusió general sobre l'actuació de les entitats financeres que haurien d'haver estat més atentes i corregir pràctiques de gestió que podien esdevenir perilloses en el cas d'un canvi de cicle econòmic o d'un enfonsament del mercat immobiliari, tal com va passar. Alhora, una estratègia que unís la política de riscos a l'anàlisi prospectiu de futur havia d'estar jeràrquicament separada de la definició de les polítiques comercials, que haurien d'haver estat fiscalitzades pels responsables de riscos de les entitats.

3. ACTUACIÓ I GESTIÓ DE CATALUNYACAIXA

La CIREF ha centrat una part important de les seves actuacions en les compareixences de directius i representants dels treballadors de CatalunyaCaixa (Caixa Catalunya, Caixa Tarragona i Caixa Manresa), que posteriorment va transferir l'activitat financera a Catalunya Banc SA, i en l'estudi de la informació facilitada tant per aquesta entitat com per les entitats que es van fusionar, de les quals CatalunyaCaixa va assumir l'activitat financera i l'actiu i el passiu associat a aquesta activitat: Caixa d'Estalvis de Catalunya, Caixa d'Estalvis de Tarragona i Caixa d'Estalvis de Manresa.

De l'actuació i la gestió de CatalunyaCaixa i de les entitats anteriors a la fusió o integració, se'n poden destacar diversos elements que, en major o menor mesura, han estat analitzats per la Comissió.

3.1. En primer lloc, cal destacar que a partir de l'exposició de les compareixences es pot concloure que fins a l'any 2008 hauria existit una vinculació estreta entre el departament de riscos i el departament comercial, ja que el primer, que s'encarregava d'avaluar els riscos de les operacions, estava jeràrquicament sota la responsabilitat del departament comercial, que havia de complir uns objectius que tinguessin efectes positius en els balanços comptables de l'entitat. Així es desprèn del que es va afirmar en la sessió número 3 de la CIREF, tinguda el 8 de juliol de 2013. Com a conclusió general, no sembla adequat que el control dels riscos de les operacions comercials d'una entitat –clau per a la prevenció de pèrdues– depengués jeràrquicament del departament que desplegava aquestes operacions comercials, atès que el marge de fiscalització des del departament jeràrquicament inferior cap al departament jeràrquicament superior era limitat.

3.2. La presa de decisions a Caixa Catalunya, tot i que formalment era efectuada pels òrgans de govern pertinents (assemblea general i consell d'administració), a la pràctica estava determinada pel director general, que concentrava funcionalment la capacitat decisòria. Aquesta situació situava la posició del consell d'administració en una funció més ratificatòria que decisòria en el govern de l'entitat, fet que va permetre una pèrdua de control de decisions importants.

L'augment del volum del balanç de l'entitat i el fet que l'activitat d'aquesta incrementés la seva dependència dels mercats financers internacionals va augmentar la complexitat de la presa de decisions i va mostrar les limitacions, a l'hora de donar-hi una resposta adequada, de l'estructura de govern existent (basada en la composició dels òrgans de govern per part de representants d'entitats fundadores, treballadors, impositors i administracions públiques).

3.3. Es pot concloure, respecte a l'entitat CatalunyaCaixa i respecte a les entitats anteriors, que hi va haver una manca de rigor en l'emissió i la comercialització de participacions preferents i de deute subordinat.

En aquest sentit, cal tenir en compte que la major part dels 500 milions d'euros emesos en participacions preferents es van comercialitzar a estalviadors que tenien productes amb capital garantit i que els van convertir, en molts casos sense conèixer-ne la complexitat, en productes especulatius amb una volatilitat potencial significativa.

3.3.1. Pel que fa a l'emissió i la comercialització de participacions preferents i de deute subordinat per Caixa Catalunya i per CatalunyaCaixa, cal assenyalar que bona prova dels indicis d'irregularitats que hi podria haver hagut es troba en el resultat que donen els laudes signats després de processos d'arbitratge liderats per l'Agència Catalana del Consum, que ha rebut més de 16.000 reclamacions, de les quals més de 10.000 han estat acceptades en el procés d'arbitratge, amb laudes signats per valor superior als 123 milions d'euros. El fet que el procés d'arbitratge, i també la via judicial, estiguin donant majoritàriament la raó als clients demandants demostraria que es poden haver desenvolupat pràctiques de gestió i comercialització vulneradores dels drets dels consumidors, amb possibles responsabilitats per part dels equips directius de l'entitat matriu i de les entitats resultants en els processos de fusió posteriors.

3.3.2. El procés d'emissió i comercialització de preferents i de deute subordinat a Caixa Catalunya i a les entitats que van acabar formant CatalunyaCaixa es caracteritza per les constatacions següents:

a) Aquests productes eren comercialitzats entre inversors minoristes, tant en el moment de l'emissió com en el mercat secundari organitzat per la mateixa entitat. Des de l'any 2000 i fins al 2008, Caixa Catalunya va emetre 1.210 milions d'euros en deute subordinat i 480 milions en participacions preferents.

b) No es constata que s'hagués garantit que la comercialització de participacions preferents i de títols de deute subordinat, tant en el moment de l'emissió d'aquests títols com en les vendes produïdes dins el mercat secundari, es produís advertint els consumidors que el producte que adquirien incorporava un risc de pèrdua tant del tipus d'interès com del capital invertit, vinculats a l'evolució de Caixa Catalunya.

c) Es constata que una part significativa dels productes híbrids es van comercialitzar identificant-los com a productes similars als dipòsits a termini, amb què es va generar confusió sobre la naturalesa del contracte d'inversió i es va alterar la percepció del risc inherent al producte contractat.

d) Es constata alhora que una part significativa dels clients que van subscriure productes híbrids tenien una llarga relació de consumidors amb Caixa Catalunya, i que molts d'ells eren més grans de 65 anys, classificats pel Codi de consum com a consumidors vulnerables, que requereixen un major grau d'informació i garanties de comprensió de l'operació, les quals no

s'ha constatat que s'haguessin establert amb caràcter general ni d'una manera adequada.

e) D'acord amb la documentació provinent de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), es posa de manifest que el preu dels títols en el mercat secundari organitzat per Caixa Catalunya es realitzava al 100% del preu nominal i no al preu raonable associat a la cotització efectiva del títol pel que fa a terminis de venciment, evolució de l'entitat, etc.

f) Es constata que no hi havia establerta una formació específica per als treballadors de Caixa Catalunya sobre la naturalesa dels productes híbrids que se'ls encomanava de comercialitzar ni sobre els riscos que aquests productes tenien associats, per tal que poguessin oferir als consumidors la informació adequada per a subscriure el contracte de subscripció amb una comprensió completa del producte contractat.

g) Es constata que per mitjà de les plataformes informàtiques de Caixa Catalunya es va produir una alteració de la informació que tenien a l'abast els treballadors per a donar compte als consumidors sobre la naturalesa del risc associat al producte híbrid que es comercialitzava. S'ha constatat que en moments diferents un mateix producte estava classificat en la informació a l'abast dels treballadors com a producte destinat a consumidors amb perfil conservador, en un primer moment, i com a producte amb risc de pèrdua del capital aportat, posteriorment.

h) Es constata que el mercat secundari organitzat per Caixa Catalunya va permetre una comercialització als clients de l'entitat que permetia recuperar el capital als consumidors que havien adquirit les participacions preferents o les obligacions subordinades fins a l'esclat de la crisi financera l'any 2008, en què la liquiditat d'aquest productes va disminuir, i especialment a partir del segon semestre del 2011, en què els mercats secundaris es van tancar a causa del fet que les institucions europees van acordar de no computar aquests títols com a components del Tier 1 del capital de l'entitat, cosa que en va reduir la liquiditat. En aquest moment, les problemàtiques associades a la comercialització van emergir davant l'escassa liquiditat dels productes híbrids.

i) Es constata que a partir de l'any 2008 i fins al segon semestre de l'any 2011, Caixa Catalunya (i posteriorment CatalunyaCaixa) va emprendre la vuitena emissió de deute subordinat i la comercialització en el mercat secundari de productes híbrids com a alternativa parcial al tancament dels mercats majoristes de capital a causa de la crisi financera, i va derivar el finançament aconseguit dels mercats financers cap als clients de l'entitat, en molts casos sense una comprensió adequada del risc assumit pels consumidors de Caixa Catalunya.

j) Es constaten les equivocades pràctiques dutes a terme per Caixa Catalunya amb l'emissió de participaci-

ons preferents i de deute subordinat per a clients minoristes i amb la subscripció d'hipoteques en divises.

3.3.3. En el cas de Caixa Tarragona, que va acabar formant part de CatalunyaCaixa, l'entitat va emetre i comercialitzar des de l'any 2000 set emissions d'obligacions subordinades, per un valor total de 117 milions d'euros, destinades al públic general (tant inversors minoristes com professionals). El baix volum, no només en termes quantitius sinó també amb relació a la dimensió de l'entitat, no ha permès a la Comissió de determinar l'existència d'una mala praxi específica de l'entitat en la comercialització d'aquests productes.

3.4. S'ha constatat que en el cas de CatalunyaCaixa i de les entitats matriu es va produir una excessiva exposició al mercat immobiliari. Aquesta és una característica comuna a totes les entitats investigades i al conjunt del sector financer català i espanyol durant els anys de l'anomenada «bombolla immobiliària». Però en el cas de Caixa Catalunya, aquesta característica comuna és extraordinàriament important, perquè l'entitat desenvolupa, al llarg dels anys d'expansió immobiliària, una agressiva participació en aquest mercat mitjançant la creació de societats que actuen com a promotores. Procama és l'eina mitjançant la qual «es crea un dels hòldings immobiliaris més importants del país, situat entre les cinc societats promotores més grans de l'Estat, tant en volum d'inversió com en facturació, amb un elevat nombre de promocions en aquells territoris d'expansió, és a dir, fora del territori natural de l'entitat», tal com s'afirma en una de les compareixences de la tercera sessió de la Comissió, del 8 de juliol de 2013.

3.4.1. A Procama, com a hòlding immobiliari propietat de l'entitat, en la qual hi havia una concentració de risc molt elevada, equivalent a principis de 2008 a 3,18 vegades el capital principal de la caixa. Aquesta societat promotora va adquirir unes dimensions desproporcionades respecte a les que podia assumir Caixa Catalunya, i el seu creixement es va associar a l'estratègia d'expansió comercial de l'entitat, que va iniciar promocions fora del seu territori natural. Aquest sobredimensionament va incrementar l'exposició de Caixa Catalunya respecte al sector immobiliari i en va augmentar la vulnerabilitat davant una possible crisi que afectés aquest sector. En el hòlding Procama s'observen actuacions que d'una manera generalitzada mostren com Caixa Catalunya va implicar-se de ple en el mercat immobiliari i va concentrar excessivament el risc, no solament de crèdit, sinó també de la seva pròpia estratègia com a entitat, de manera que va lligar el futur de la caixa al del sector de promoció immobiliària. A partir de les compareixences i de la documentació estudiada s'ha pogut constatar com inversions immobiliàries fora del territori natural de l'entitat, com les efectuades a Polònia o a Portugal, no es van avaluar amb prudència i van dur com a conseqüència greus pèrdues a l'entitat.

3.4.2. Es constata que bona part de l'expansió de Caixa Catalunya es va dur a terme mitjançant la concessió de crèdits finançats en un nombre cada vegada més elevat pel mercat majorista de crèdit, per mitjà de l'emissió de títols de deute de l'entitat, molts dels quals eren cèdules hipotecàries. El pes de l'estalvi dels impositors en el passiu de l'entitat es va reduir significativament a causa del recurs als mercats financers, amb què va augmentar la dependència de Caixa Catalunya respecte a l'evolució dels mercats i es va incrementar la vulnerabilitat de l'entitat davant una crisi financera com la que s'esdevingué.

3.4.3. Es constata que l'emissió de títols de deute (significativament, cèdules hipotecàries) es feia amb un termini de retorn significativament inferior al que tenien paral·lelament els préstecs hipotecaris que servien com a garantia, cosa que originava la necessitat de recórrer als mercats internacionals d'una manera recurrent per a refinançar els crèdits concedits, amb el consegüent augment de la dependència de l'entitat, com ja explica l'epígraf anterior.

3.4.4. És evident que, amb aquesta política de dependència excessiva d'un mercat, en aquest cas l'immobiliari, els responsables directius van fer que l'entitat assumís uns riscos importants, en no tenir una activitat prou diversificada, per exemple en l'àmbit de les inversions industrials, en energia o en serveis i infraestructures. En el moment en què el mercat del qual més depèn l'entitat pateix una davallada sense precedents, els balanços de l'entitat en resten seriosament afectats, i això actua com a desencadenant de tots els esdeveniments que menen a la intervenció de l'entitat per part del FROB i al fet que, a hores d'ara, encara no s'hagi trobat un comprador i s'hagi implantat un ERO que ha afectat centenars de treballadors.

3.4.4. En el cas de Caixa Tarragona, l'any 2009 al voltant del 70% de l'actiu de l'entitat corresponia al sector immobiliari (50%, hipoteques a particulars, i 20%, crèdit a promotors). Aquesta dependència va situar l'entitat en una posició de vulnerabilitat davant la fi de la bombolla immobiliària. En el cas de Caixa Manresa, l'entitat no presentava, en el moment de l'esclat de la crisi econòmica i financera, un mapa de riscos (morositat, liquiditat, concentració de risc, etc.) que en posés en dubte la viabilitat futura a curt termini, tot i que sí que tenia dificultats per a la viabilitat a mitjà termini, en qüestions relacionades amb la liquiditat (per la previsió de dificultats per a afrontar el refinançament relacionat amb venciments en el mercat majorista l'any 2012, a causa d'un accés recurrent significatiu als mercats internacionals els anys anteriors), i a llarg termini, en qüestions relacionades amb la solvència (derivades d'una trajectòria històrica d'un marge reduït de beneficis i del fet que es destinés una part molt significativa d'aquests beneficis a l'obra social i es reduís la part destinada a dotacions per a la millora de la solvència), fet que la situava en posició de vul-

nerabilitat davant els canvis normatius pel que fa als requisits de solvència de les entitats financeres, que es va produir mitjançant les normes de Basilea III, implementades posteriorment amb canvis en la legislació bancària espanyola, i les recomanacions i actuacions del Banc d'Espanya.

3.5. Juntament amb l'excessiva exposició immobiliària, es produeix a Caixa Catalunya, i en general a les entitats que donen lloc a CatalunyaCaixa, un fenomen paral·lel. La necessitat de donar resposta a aquesta creixent presència en el mercat immobiliari (que implica la concessió de crèdits hipotecaris i la prestació de serveis financers estàndard) facilita l'obertura de noves oficines de l'entitat dins i fora de Catalunya. Així, entre els anys 2003 i 2007 s'obren aproximadament 300 noves oficines, i l'any 2010 n'hi ha gairebé 1.200, de les quals gairebé 200 a Madrid i prop d'un centenar al País Valencià. Només a Caixa Tarragona, en un pla d'expansió de l'any 2008, es constata que hi havia una previsió d'obertura de 150 oficines a tot l'Estat (especialment a Madrid, al País Valencià, al País Basc i a Andalusia). Caixa Manresa, en canvi, va tenir una expansió d'oficines moderada fora del seu territori natural (la Catalunya central), i l'obertura d'oficines fora de Catalunya fou pràcticament inexistent.

3.6. En termes generals, des d'aquesta àmplia xarxa d'oficines es desplega una política comercial de concessió d'hipoteques amb escassos controls, caracteritzada per l'atorgament de crèdits hipotecaris a perfils de clients amb risc potencial d'insolvència futura, per exemple concedint crèdits per més del 80% del valor de l'immoble en el 32% del total de crèdits hipotecaris concedits l'any 2008 per Caixa Catalunya.

3.6.1. Alhora, a partir de les compareixences i de la documentació aportada s'ha fet evident la presència de clàusules marcades per un desequilibri important entre les parts, com les clàusules terra, i que en bona part de les hipoteques concedides per Caixa Catalunya en els territoris on hi havia en marxa una expansió comercial de l'entitat l'import del préstec superava el 80% del valor de taxació de l'immoble. Paral·lelament, s'ha constatat la pràctica generalitzada d'intermediació massiva per part de promotors i tercers agents que poden haver contribuït a una percepció no acurada ni correcta per part dels consumidors dels riscos inherents al préstec hipotecari que se subscriu, i s'ha constatat també que l'increment del preu de l'habitatge era assumit dins el préstec hipotecari intentant mantenir la quota mensual resultant, mitjançant l'establiment de terminis molt llargs de retorn (alguns més de quaranta anys) o de períodes de carència en què no hi havia retorn del capital i només se sufragava l'interès corresponent, i no estava garantit que aquests elements fossin compresos pels consumidors.

3.6.2. En el cas de Caixa Tarragona, aquesta entitat va desenvolupar una pràctica en la concessió de préstecs hipotecaris anomenada «servei professional hipoteca-

ri», consistent en l'externalització a aproximadament uns dos-cents intermediaris dels procediments previs a la concessió de la hipoteca (selecció de clients, preparació de la documentació, aportació d'elements per a la valoració del risc, etc.), molts dels quals eren els promotors dels habitatges que es compraven amb l'import de la hipoteca o estaven vinculats a aquests promotors. Aquest sistema va generar uns incentius clars a l'assumpció per Caixa Tarragona de riscos poc prudents.

3.6.3. Amb relació a la política de concessió d'hipoteques, també s'ha constatat que Caixa Catalunya va dur a terme bona part d'aquesta política agressiva de captació de clients entre sectors vulnerables, per les dificultats de comprensió adequada de les característiques del préstec hipotecari que estaven contractant, a causa de dificultats idiomàtiques, manca de cultura financera o edat, i específicament que els destinataris de l'esmentat «servei professional hipotecari» eren freqüentment sectors vulnerables amb dificultats de comprensió de tots els elements inherents a la contractació d'un préstec hipotecari, una bona part immigrants amb dificultats idiomàtiques i amb una cultura financera distinta de la necessària per a l'adequada comprensió d'aquestes operacions.

3.7. A partir de les informacions aportades pels compareixents, es pot afirmar que Caixa Catalunya, fins a l'any 2008, es gestiona amb una dependència important de consultores externes, la més significativa de les quals era Boston Consulting. Aquesta dependència es va traduir, segons es desprèn de les afirmacions dels responsables directius anteriors i posteriors a aquest any, en el fet que les decisions estratègiques de l'entitat eren en gran part dissenyades per l'esmentada consultoria, avalades per la direcció i autoritzades finalment pels òrgans de governança, començant pel consell d'administració. Tot plegat amb un cost, segons s'afirma en sessió del 8 de juliol de 2013, d'uns 7 milions d'euros l'any. En aquest sentit, l'externalització de la definició de l'estratègia de l'entitat en una consultora externa mostrava les limitacions de l'estructura de govern per a deliberar i prendre les decisions en un context de creixent complexitat.

3.8. La política de remuneracions, indemnitzacions i pensions a CatalunyaCaixa i les entitats matriu ha estat objecte d'escrutini judicial i cal per tant que, més enllà de manifestar la perplexitat per les xifres de remuneracions de què s'ha tingut coneixement, aquesta qüestió quedi subjecta a allò que estableixi l'autoritat judicial, sens perjudici d'un plantejament crític per part d'aquesta Comissió i de la posada en mans dels jutjats que ho sol·licitin de tota la informació recollida al llarg de les sessions de compareixences en aquesta comissió.

3.8.1. No obstant això, cal assenyalar que la informació que tenien a llur disposició els membres del consell d'administració de Caixa Catalunya no els era facilitada ni en la quantitat suficient ni amb prou temps

per a permetre una deliberació i una presa de decisions adequades, basades en la transparència i en la valoració dels riscos per a l'entitat de determinats acords. Es constata que la informació relativa a les retribucions de l'equip directiu no es va facilitar d'una manera prou transparent als membres del consell d'administració. La delegació en la comissió de retribucions prevista en la normativa va permetre una situació d'opacitat sobre les retribucions de determinats directius. Es constata que a partir del 2005 es produeix un canvi de criteri pel que fa a les retribucions percebudes pels representants de Caixa Catalunya en les societats cotitzades participades, que fins al moment havien destinat les dietes percebudes al fons de Caixa Catalunya i van passar a rebre-les com a retribució particular. Els augments de les retribucions de l'equip directiu acordats al gener del 2010 pel consell d'administració de Caixa Catalunya són manifestament desproporcionats, són injustificats, no es corresponen amb la situació real de l'entitat i són clarament contraris als principis ètics que haurien d'imperar en una entitat que tenia previst en aquell moment de sol·licitar fons públics. Poden constituir, doncs, un il·lícit penal, raó per la qual aquesta comissió acorda traslladar aquestes conclusions i la transcripció de les compareixences tingudes als tribunals que instrueixen el procediment penal respecte a les decisions d'augment salarial que es detallen en aquest punt.

3.8.2. Cal assenyalar, alhora, que no s'observa una política retributiva en l'àmbit del consell d'administració ni en l'alta direcció de Caixa Manresa basada en l'increment de retribucions continuada els anys previs a l'esclat de la crisi econòmica.

3.9. A partir de les declaracions dels compareixents i de la documentació aportada no s'han pogut determinar interferències per part d'administracions públiques o partits polítics en la concessió de crèdits per l'entitat, més enllà de la designació per les administracions públiques presents als òrgans de govern i de les entitats fundadores (Diputació de Barcelona) de representants en aquests òrgans, que es va fer d'acord amb el que estableixen la normativa en matèria de caixes d'estalvis i els estatuts de l'entitat.

3.10. El procés d'intervenció pública a CatalunyaCaixa, com a la resta d'entitats nacionalitzades a l'Estat espanyol, es va dur a terme amb un retard significatiu en comparació amb les intervencions dutes a terme en els primers moments de la crisi per altres governs europeus. Aquest retard en la intervenció en el capital ha influït en un major deteriorament dels actius de l'entitat i ha augmentat el cost públic de la intervenció.

3.10.1. Es constata que l'entrada del FROB en el capital de Catalunya Banc es va dur a terme sense un plantejament clar de quin havia d'ésser el futur de l'entitat, fet que ha comportat l'existència d'una estratègia erràtica en la direcció de l'entitat.

3.10.2. Es constata que fins a l'any 2012 no van aflorar en els resultats de l'entitat les dotacions per a possibles pèrdues de crèdits deteriorats en exercicis anteriors (fins a un total d'11.819 milions d'euros), fet que va provocar una aparença externa errònia sobre l'estat de l'entitat els anys anteriors, ja que durant els exercicis 2008, 2009 i 2010 no es van comptabilitzar aquestes dotacions per futures pèrdues i només l'any 2011 els resultats de l'entitat ja van ésser d'unes pèrdues de 1.135 milions d'euros.

3.10.3. Es constata un retard del Govern espanyol i del FROB en la resolució dels problemes de liquiditat i la pèrdua de valor de les participacions preferents i obligacions subordinades comercialitzades per CatalunyaCaixa o les seves entitats fundadores, fet que ha ocasionat un important greuge, un bloqueig dels estalvis i la pèrdua en molts casos d'una part important dels estalvis de petits estalviadors, que en molts casos van contractar aquests productes sense la informació necessària.

3.10.4. La quitança establerta pel FROB del 61% sobre els productes híbrids de CatalunyaCaixa, per al seu bescanvi per accions de Catalunya Banc que havien d'ésser adquirides pel Fons de garantia de dipòsits, comporta un clar perjudici per als consumidors tenidors d'aquests productes.

3.10.5. Els terminis establerts per al bescanvi esmentat van provocar que la decisió de molts consumidors d'efectuar-lo no fos lliure i amb plena consciència dels riscos, sinó forçada, perquè era oferta com l'única possibilitat de recuperar una part del capital invertit en els productes híbrids, en molts casos a partir d'una comercialització errònia.

3.10.6. Es consideren especialment perjudicials per als consumidors clients de CatalunyaCaixa les limitacions al mecanisme d'arbitratge establertes pel FROB i el Govern espanyol, ja que han impedit a molts consumidor d'accedir a aquest mecanisme de resolució de les comercialitzacions efectuades erròniament. En tot cas, es valora positivament la tasca que, malgrat aquestes limitacions, ha dut a terme l'Agència Catalana de Consum en la resolució d'aquests arbitratges, ja que ha permès a molts consumidors la recuperació del 100% del capital invertit.

4. ACTUACIÓ I GESTIÓ D'UNNIM

De l'actuació i la gestió d'Unnim, i de les entitats anteriors a la fusió o integració, se'n poden destacar diversos elements que, en major o menor mesura, han estat analitzats per la CIREF.

4.1. S'ha constatat que en el cas d'Unnim també es va produir una significativa i excessiva exposició al mercat immobiliari, accelerada per un abandonament del sector industrial com a sector on actuar financerament de manera prioritària, enfocament que havia estat la

principal línia estratègica de les caixes matriu (Sabadell, Terrassa i Manlleu). Com en el cas de Catalunya-Caixa, amb aquesta política de dependència excessiva del mercat immobiliari, que es tradueix en una cartera final de sòl i habitatges de quasi 2.000 milions d'euros i un volum de préstecs a promotors immobiliaris de més de 3.000 milions d'euros, els responsables directius van fer que l'entitat resultant assumís uns riscos importants en no tenir una activitat suficientment diversificada. En el cas d'entitats matriu com Caixa Terrassa, es va caracteritzar per una elevada exposició al risc, tant pel que fa a l'atorgament de crèdits a promotors o la contractació de préstecs hipotecaris com pel que fa a la participació en el capital de societats immobiliàries mitjançant el Grup Arrels. A partir de les manifestacions efectuades pels directius de l'entitat es posa de manifest que aquesta participació en societats immobiliàries fou autoritzada pel Banc d'Espanya, amb el límit que aquestes inversions no superessin el 60% dels recursos propis de l'entitat. En el cas de Caixa Sabadell, de la mateixa manera que altres caixes d'estalvis, va tenir una alta exposició al risc immobiliari, que va comportar en un primer moment un increment de beneficis de l'entitat i per tant un augment de la dotació de l'obra social, però que difícilment era sostenible a llarg termini. L'exposició al risc immobiliari per part de Caixa Sabadell no es va materialitzar només en un augment del crèdit a promotors i préstecs hipotecaris, sinó també en una estratègia d'expansió en societats immobiliàries participades per l'entitat, amb una alta concentració del risc de les promocions en l'entitat mateixa. Pel que fa a Caixa Manlleu, el grau d'exposició al sector immobiliari se centrava en préstecs hipotecaris (el 80% de la cartera creditícia de l'entitat), i mostrava una diferència en una exposició menor al crèdit a promotors, que era important, però més limitada que en la mitjana de les altres entitats del sector. Alhora es constata en aquest cas que Caixa Manlleu, per suggeriment del Banc d'Espanya, va entrar en l'accionariat de societats promotores, però sense una exposició excessiva en termes relatius respecte als seus propis recursos.

4.2. Juntament amb l'excessiva exposició immobiliària, les entitats matriu d'Unnim, i Unnim, en la línia del que s'ha exposat en el cas de Caixa Catalunya i CatalunyaCaixa, donaven resposta a aquesta creixent presència en el mercat immobiliari (que implica la concessió de crèdits hipotecaris i la prestació de serveis financers estàndard) facilitant l'obertura de noves oficines de l'entitat dins i fora de Catalunya. Així, entre els anys 2004 i 2008, entre Caixa Sabadell, Caixa Terrassa i Caixa Manlleu s'incrementa de més de 140 noves oficines la implantació territorial a Catalunya i fora de Catalunya, entre les quals una trentena d'oficines a Madrid. És a dir, una mitjana de tres desenes d'oficines cada any, unes tres oficines al mes durant quatre anys, amb la càrrega econòmica que això comporta en recursos tècnics i humans. Així, Caixa

Terrassa va dur a terme una forta expansió comercial, amb què va arribar a les 281 oficines a finals de 2008, en una estratègia similar a la d'altres entitats, i es va implicar en una dinàmica competitiva que es va caracteritzar per l'obertura d'oficines fora del territori natural de l'entitat. Caixa Sabadell, per la seva banda, va seguir una pauta d'expansió comercial similar a les de les altres caixes d'estalvis, amb l'obertura d'un gran nombre d'oficines, amb què va arribar a 360 oficines els anys previs a l'esclat de la crisi econòmica i financera (amb oficines a la Comunitat de Madrid i al País Valencià), i va mantenir només el 18% del negoci en la seva zona natural, la ciutat de Sabadell. Pel que fa a l'estratègia de creixement de Caixa Manlleu, no es va caracteritzar per una política agressiva d'expansió territorial, sinó que va seguir una línia conservadora i va mantenir la majoria d'oficines en el seu territori natural (Osona i el Vallès Oriental).

4.3. Des d'aquesta xarxa d'oficines, el compareixent directiu de l'entitat afirma, en la sessió número 8 d'aquesta comissió, tinguda el 30 de setembre de 2013, que «com a màxim» es finançava «el 80%», i detalla que «en casos en què superéssim el 80% normalment demanàvem algun tipus de garantia addicional, com podien ser avals de familiars». Per tant, a la vista de les afirmacions esmentades cal assenyalar un cert principi de prudència en la concessió de crèdits hipotecaris per part de les entitats matriu d'Unnim, aspecte que no es pot confirmar en el cas de les entitats matriu de CatalunyaCaixa.

4.4. Pel que fa a la comercialització de participacions preferents i de deute subordinat, a partir de les compareixences efectuades i de la documentació aportada es pot determinar que Caixa Terrassa va emetre des de l'any 2000 215 milions d'euros en productes híbrids destinats a inversions minoristes que va comercialitzar mitjançant la seva xarxa d'oficines (d'aquesta quantitat, 165 milions d'euros corresponien a obligacions subordinades i 50 a participacions preferents): no s'ha pogut acreditar que la comercialització dels productes híbrids es fes garantint els drets dels consumidors pel que fa a la comprensió plena del producte contractat i dels riscos pel que fa a la recuperació del capital invertit i a la percepció del tipus d'interès associat. Caixa Sabadell va emetre entre els anys 2000 i 2009 270 milions d'euros en productes híbrids (195 en obligacions subordinades i 75 en participacions preferents), que es van comercialitzar mitjançant la xarxa comercial de l'entitat: la comercialització de productes híbrids comptava amb limitacions de quantitat per client en algunes emissions, però no es pot acreditar que la comercialització es fes garantint el coneixement ple del risc del producte que els consumidors adquirien. Pel que fa a Caixa Manlleu, va emetre 25 milions en obligacions subordinades i 18 milions en participacions preferents: no s'ha pogut acreditar l'existència d'una estratègia de comercialització diferenciada respecte a altres entitats, ni que es garantís evitar la confusió per

part dels consumidors sobre la naturalesa del producte que contractaven i sobre els riscos inherents. Per altra banda, es constata l'existència de mesures de control del risc que assumien els consumidors, com l'establiment d'un límit màxim del 15% en productes híbrids respecte al total del patrimoni d'un client dipositat a l'entitat.

4.5. Pel que fa al procés de constitució d'Unnim i d'intervenció del FROB en el capital, a partir de les compareixences efectuades i de la documentació aportada la CIREF formula les conclusions següents:

4.5.1. El procés de constitució d'Unnim per part de Caixa Sabadell, Caixa Terrassa i Caixa Manlleu es va dur a terme a iniciativa de les tres entitats sota la direcció del Banc d'Espanya, l'orientació del Govern espanyol i l'acord de la Generalitat, amb l'objectiu d'assolir una dimensió més gran que permetés, mitjançant la recepció d'ajudes públiques, garantir la viabilitat futura de l'entitat.

4.5.2. Unnim va néixer amb un balanç que reflectia l'aposta estratègica per l'exposició al risc immobiliari i unes polítiques agressives d'expansió territorial que havien portat a terme les entitats fundadores, singularment Caixa Terrassa i Caixa Sabadell. L'elevada presència de crèdit a promotors immobiliaris i l'existència de societats immobiliàries participades per les entitats fundadores d'Unnim van condicionar d'una manera decisiva la viabilitat de l'entitat.

4.5.3. Malgrat les ajudes rebudes, de 953 milions d'euros (mitjançant un préstec i, posteriorment, una ampliació de capital subscripta pel FROB), la viabilitat de l'entitat de forma singularitzada no fou possible per l'herència d'actius tòxics rebuda i pels canvis de regulació produïts, que van avançar del 2010 al 2011 l'assoliment de nous requeriments mínims de capital per a les entitats financeres de l'Estat espanyol.

4.5.4. Les proves d'estrès de l'Autoritat Bancària Europea del juliol de 2011, que Unnim no va superar, van significar el pas definitiu cap a una orientació de l'estratègia de l'entitat vers una venda a un gran grup bancari, que finalment fou el BBVA.

4.5.5. Es constata que l'acord a què finalment es va arribar amb l'entitat compradora d'Unnim (BBVA) va permetre la recuperació del capital invertit, mitjançant un bescanvi per accions del BBVA d'accions d'Unnim, pel 95% del valor nominal dels títols de participacions preferents, deute subordinat o obligacions subordinades que les entitats fundadores havien comercialitzat.

5. ACTUACIÓ I GESTIÓ DE CAIXA PENEDÈS

5.1. La CIREF manifesta el seu rebuig a la negativa a declarar, en la sessió del 14 d'octubre de 2013, dels ex-directors generals de Caixa Penedès Ricard Pagès i Manel Troyano, ja que tot i ésser una actitud perversa

pel Reglament no ha contribuït a aclarir els aspectes essencials de l'actuació i la gestió de l'entitat durant els anys en què hi van exercir les esmentades responsabilitats directives.

5.2. Atesa la manca de declaracions d'alguns dels responsables de Caixa Penedès, i atès que en altres casos la situació dels compareixents es trobava sota escrutini judicial pel que fa a les remuneracions, indemnitzacions i pensions, la Comissió manifesta que, amb relació a l'actuació i la gestió de Caixa Penedès, la informació amb què compta derivada de les compareixences no és suficient per a establir conclusions objectives sobre la matèria que aborda aquesta comissió, i confia que sigui la justícia qui estableixi possibles responsabilitats en l'actuació i la gestió dels diferents responsables de direcció i de representació institucional d'aquesta entitat financera.

5.2.1. No obstant això, es constaten diversos fets amb relació a aquesta qüestió:

a) Es constata que en data 18 de novembre de 2010 la comissió de retribucions i la comissió executiva de Caixa Penedès van aprovar uns acords que, gràcies a la informació enganyosa i incompleta aportada per Ricard Pagès, permetien consolidar per als directius de l'entitat Ricard Pagès, Manuel Troyano, Jaume Jorba, Joan Caellas i Santiago Abella pòlisses equivalents a plans de pensions atorgades fraudulentament amb anterioritat, que permetien a aquest grup de directius acumular complements a la pensió del sistema públic per valor de 31 milions d'euros, amb un greu perjudici per al patrimoni de Caixa Penedès.

b) Es constata que l'any 2011, quan Caixa Penedès ja estava immersa en un procés d'integració al Banco Mare Nostrum, l'equip directiu va veure incrementades d'un 20% les seves retribucions, mancant a l'honorabilitat mínima exigible en una caixa que estava rebent diners públics.

5.2.2. Alhora, aquesta comissió posa de manifest que la judicialització s'ha centrat en la política retributiva, d'indemnitzacions i de pensions per als directius de l'entitat, i no en aspectes relacionats amb la gestió de Caixa Penedès pel que fa a la prestació de serveis financers o a la possible vulneració dels drets dels consumidors que n'eren clients.

5.3. Aquesta comissió determina que en el cas de Caixa Penedès l'excessiva concentració en el sector immobiliari, la dependència dels mercats financers internacionals, una gestió de riscos poc prudent i una expansió que va comportar un increment de la xarxa d'oficines van ésser els motius que van situar Caixa Penedès en una situació de dificultat que va acabar comportant la fusió dins Banco Mare Nostrum i la necessitat d'atorgar ajudes públiques per a la supervivència de la nova entitat, que en la part corresponent a Caixa Penedès ascendeixen a 290 milions d'euros.

5.3bis. Es constata, amb relació a Caixa Penedès, que la manca d'honestedat dels directius, l'excés d'expansió d'oficines, la falta de control de riscos, l'excés de concessió de crèdit immobiliari i la manca de suport a l'economia productiva per part de la direcció d'aquesta caixa han estat la causa principal de la intervenció i posterior venda de l'entitat.

5.4. Finalment, a partir de la tasca de la Comissió es constata que Caixa Penedès va emetre des de l'any 2002 742 milions d'euros en productes híbrids (dels quals 167 corresponen a participacions preferents emeses des d'una filial domiciliada a les illes Caiman i 575 corresponen a obligacions subordinades, havent estat comercialitzats ambdós productes entre inversors minoristes). També es constata que Caixa Penedès va dur a terme una política de comercialització de participacions preferents i obligacions subordinades inadequada, que no permetia amb caràcter general garantir que el client assumia la naturalesa del producte que contractava, amb la vulneració dels drets dels consumidors que comporta aquesta pràctica.

6. ACTUACIÓ I GESTIÓ DE CAIXA LAIETANA

6.1. Més enllà de la vigència que tenen per a Caixa Laietana les conclusions generals de la CIREF expressades en l'apartat 2, cal posar de manifest que l'actuació i la gestió de Caixa Laietana estan fortament marcades per la política d'emissió i comercialització de participacions preferents, aspecte sobre el qual s'han desenvolupat diligències judicials que han comportat la imputació de diversos directius de l'entitat.

6.1.1. L'afectació de l'emissió i la comercialització de participacions preferents ha estat significativa (ha arribat a més de 15.000 persones), i s'ha reconegut en la Comissió que es va desenvolupar amb intensitat perquè va esdevenir la principal via per a millorar els nivells de solvència de l'entitat. En aquest sentit, s'han posat de manifest diverses constatacions arran de les compareixences davant la Comissió:

a) Caixa Laietana va efectuar emissions de productes híbrids per valor de 174 milions d'euros des de l'any 2000: 87 milions en obligacions subordinades i 87 milions en participacions preferents (60 dels quals emesos des de les illes Caiman l'any 2002).

b) S'ha constatat una pràctica generalitzada de comercialització inadequada dels productes híbrids. Fins a l'any 2009, en què formalment es van implementar els criteris de la Directiva relativa als mercats d'instruments financers (Mifid), no hi havia una política de comercialització que garantís l'adequada comprensió del producte que s'oferia, que en molts casos es presentava com a equivalent d'un dipòsit a termini. A partir de l'any 2009, hi ha un compliment formal de la Directiva Mifid, però un clar incompliment generalitzat en l'aplicació pràctica: s'ha acreditat que es van

introduir dades incorrectes en els tests de conveniència, que es van arbitrar sollicituds d'anomenats «documents d'insistència» per burlar els resultats dels tests de conveniència negatius per a la comercialització, que es va continuar presentant el producte com a equivalent d'un dipòsit a termini, etc.

c) L'emissió de participacions preferents l'any 2009 es va fer en un context de tancament dels mercats internacionals als quals Caixa Laietana havia recorregut sistemàticament els anys anteriors. Es va dur a terme una conversió de dipòsits de clients a participacions preferents, que computaven per a les ràtios de solvència de l'entitat, mitjançant l'engany o l'ocultació d'informació sobre els riscos inherents a aquests productes.

d) La comercialització de participacions preferents es va concentrar en el territori natural d'implantació de l'entitat, la ciutat de Mataró i la comarca del Maresme. L'impacte de la comercialització fraudulenta de participacions preferents i deute subordinat ha afectat un 15% de la població de Mataró, amb el greu dany social que comporta, a part dels perjudicis ocasionats als consumidors particulars.

6.2. S'ha posat de manifest alhora que, en la gestió de la problemàtica sorgida amb els afectats per participacions preferents i altres productes similars emesos per Caixa Laietana, l'actuació proactiva de l'Ajuntament de Mataró ha estat clau per a la implantació de mesures d'atenció i resolució dels casos, especialment gràcies a la seva tasca de pressió institucional i a la seva funció de mediació entre les parts implicades.

6.3. L'exposició de Caixa Laietana al mercat immobiliari es va centrar fonamentalment en la concessió de crèdits hipotecaris a ciutadans per a l'adquisició d'un habitatge, que va créixer notablement entre els anys 2001 i 2010, tal com es va reconèixer en la sessió d'aquesta comissió del 4 de novembre de 2013, i no tant en el finançament a promotors o en l'actuació de l'entitat com a promotora per mitjà de societats creades per a aquesta funció.

6.3.1. En aquest sentit, la política de creixement va situar Caixa Laietana en una exposició al risc immobiliari molt elevada: en primer lloc, per la concentració de la pràctica totalitat de la cartera creditícia en crèdit a promotors i préstecs hipotecaris (entre el 90% i el 92%); en segon lloc, per la pràctica generalitzada d'exercici indirecte de la promoció immobiliària mitjançant societats participades; en tercer lloc, per l'existència de societats immobiliàries participades per Caixa Laietana fora del seu àmbit territorial propi, com ara a Polònia i a la ciutat de Berlín, i, en quart lloc, per l'adquisició directa per l'entitat de sòl pendent d'aprovació definitiva de planejament parcial.

6.4. Durant les compareixences de directius de Caixa Laietana s'han posat de manifest pràctiques de governança basades en un excessiu personalisme al voltant

de la direcció general de l'entitat, ocupada per la mateixa persona des del 1976 fins al 2008.

6.4.1. S'han acreditat potencials conflictes d'interès pel que fa la direcció general de l'entitat en l'etapa en què la va ocupar Pere de Dòria, pel que fa la contractació per l'entitat de serveis professionals prestats per familiars directes. No consta l'existència de protocols interns per a dirimir aquests possibles conflictes d'interessos.

6.4.2. S'ha constatat un ús potencial d'informació privilegiada per l'ex-director general Pere de Dòria, pel que fa a la venda de productes híbrids en mans de familiars directes en el moment què es tenia coneixement d'un tancament futur del mercat secundari de productes híbrids comercialitzats per l'entitat.

6.5. Pel que fa a l'expansió territorial de Caixa Laietana, va seguir la línia de la majoria de les entitats sobre les quals s'ha centrat la investigació d'aquesta comissió, i va arribar a més de 270 oficines l'any 2008, moltes de les quals fora de l'àmbit territorial de caixa comarcal del Maresme, incloent-hi gairebé una trentena d'oficines a la Comunitat de Madrid.

6.5bis. Es constata, amb relació a Caixa Laietana, que l'excés d'expansió d'oficines, la falta de control de riscos, l'excés de concessió de crèdit immobiliari i la manca de suport a l'economia productiva realitzada per part de la direcció d'aquesta caixa han estat la causa principal de la intervenció i desaparició de l'entitat.

7. ACTUACIÓ I GESTIÓ DE BANKIA

7.1. La CIREF posa de manifest que l'actuació i la gestió de Bankia estan estretament lligades amb les de Caixa Laietana, entitat que s'integra en el grup que forma Bankia.

7.2. Respecte a l'actuació i la gestió de Bankia, la Comissió posa de manifest que la decisió d'obligar els titulars de participacions preferents a bescanviar-les per accions de l'entitat quan aquesta surt a borsa no va representar una resolució del problema per als milers d'afectats. Ans al contrari, la sortida a borsa de Bankia i el bescanvi posterior de participacions preferents i altres productes híbrids provinents de les entitats fundadores que havien passat a integrar el passiu de BFA-Bankia es va fer sense la transparència necessària sobre la situació de l'entitat, tant pel que fa a la necessitat d'una major aportació de recursos públics (tal com es va produir més tard) com pel que fa a la informació disponible sobre els comptes de l'entitat. El bescanvi per accions es va produir sense garantir els drets dels consumidors i sense informació fidel de l'estat de l'entitat, ja que els comptes de l'any 2011 no estaven auditats en el moment del bescanvi. Sota una aparença d'oferta a elecció dels tenidors, en realitat es plantejava com l'única alternativa per a la recuperació dels capital dels clients invertit amb una comercialit-

zació inadequada per les entitats fundadores, ja que el mercat secundari d'aquests productes a la pràctica no existia, es plantejava un termini molt curt per a acceptar l'oferta de Bankia i, a més, per a mantenir el 100% del valor de bescanvi, s'exigia el manteniment de les accions de l'entitat fruit del bescanvi durant un llarg termini.

7.2.1. Durant les compareixences davant la Comissió, s'ha descrit com la sortida a borsa de Bankia va comportar una pèrdua molt accelerada del valor de les accions de l'entitat, i com, en conseqüència, la pèrdua de capital dels titulars de les accions va afectar d'una manera especial els qui havien bescanviat participacions preferents per accions. Es constata, a més, que el bescanvi es va fer amb una cotització de referència d'una data concreta del mes de febrer, en un context de caiguda sostinguda del valor de cotització de l'entitat.

7.2.2. Alhora, l'esmentada sortida a borsa no va evitar que l'entitat hagués d'ésser rescatada pel FROB amb 23.000 milions d'euros, cosa que va fer evident que les afirmacions fetes sobre la solvència de l'entitat en el moment de sortir a borsa no estaven suportades per dades objectives i sòlides.

7.2.3. Pel que fa a les participacions preferents, les decisions judicials i el resultat dels arbitratges majoritàriament favorables als demandants posen de manifest una possible mala praxi generalitzada en les entitats matriu de Bankia.

7.3. A partir de les compareixences dels responsables de l'actuació i la gestió de Bankia la Comissió no ha pogut aclarir quants desnonaments s'han produït en habitatges amb crèdits hipotecaris subscrits amb les entitats matriu de Bankia o amb la mateixa Bankia, per bé que els compareixents no han negat que aquesta sigui l'entitat de l'Estat que més desnonaments ha executat els darrers anys. En aquest sentit, es constata que la gestió de les situacions d'impagament de préstecs hipotecaris per part de Bankia no ha permès de garantir el dret a l'habitatge per als consumidors afectats, no ha tingut en consideració la presència de clàusules abusives en el contracte i ha deixat en mans dels consumidors la defensa de llurs drets en l'àmbit jurisdiccional.

7.4. Pel que fa la gestió dels problemes derivats de la comercialització de productes híbrids, la CIREF constata que el mecanisme d'arbitratge de Bankia establert pel FROB manté uns requisits d'accés i té unes característiques de funcionament que dificulten la resolució en favor del consumidor. En aquest sentit, es constaten criteris molt exigents per a l'acceptació de l'arbitratge (el fet que l'àrbitre sigui únic i no col·legiat, o el paper de l'expert contractat per Bankia en l'acceptació dels consumidors que accedeixen a l'arbitratge) que no garanteixen un marc de resolució neutral i independent.

7.4 bis. La CIREF constata que la fusió de Bankia, constituïda el 3 de desembre de l'any 2010 sota l'au-

torització i l'impuls dels responsables d'aleshores del Banc d'Espanya i del Ministeri d'Economia i Hisenda, va ésser errònia per a la sostenibilitat del sistema financer, en tant que va caldre una aportació pública de fins a 22.000 milions d'euros per a garantir els dipòsits dels impositors, assegurar la solvència de l'entitat i evitar un efecte pànic en el conjunt del sistema financer espanyol.

8. ACTUACIÓ I GESTIÓ DE CAIXA GIRONA

8.1. La CIREF posa de manifest que Caixa Girona també va viure un procés d'expansió important, dins un marc que la situava com a entitat mitjana. Entre els anys 1987 i 2007, Caixa Girona va passar de tenir 463 milions d'euros en actius a tenir-ne 7.597; de concedir crèdits per valor de 171 milions d'euros a concedir-ne per valor de 5.974 milions d'euros; de tenir 2 milions d'euros de beneficis a tenir uns beneficis de 41 milions d'euros, i d'un volum de recursos propis de 28 milions d'euros a un volum de 696 milions d'euros, segons dades aportades en compareixença del 28 d'octubre de 2013. L'any 2008, l'entitat tenia 1.200 empleats i 260 oficines, amb una quota de mercat del 30% a les comarques de Girona. L'activitat de Caixa Girona es va centrar en el seu àmbit territorial, i l'expansió a altres territoris de fora de la demarcació de Girona, tot i haver-n'hi, va ésser moderada.

8.1.1. Cal assenyalar que aquesta aposta estratègica per moderar l'expansió territorial fora de l'àmbit propi de l'entitat podria haver estat un dels factors clau en la decisió de «la Caixa» (CaixaBank) d'impulsar un procés de fusió amb Caixa Girona, ja que la seva xarxa d'oficines complementava adequadament la que «la Caixa» tenia a la demarcació i no s'encavalcaven excessivament ni en aquest àmbit territorial ni en altres. En aquest sentit, es constata que el procés avortat de fusió amb les entitats que formarien Unnim i, després, l'absorció per CaixaBank, malgrat que fou objecte de debat polític a les comarques de Girona, amb participació activa dels partits polítics, va estar guiat per la voluntat de mantenir la singularitat de Caixa Girona i de defensar els interessos dels impositors i el manteniment de l'obra social. Alhora, es constata que l'absorció de Caixa Girona per CaixaBank, si bé ha comportat canvis en la plantilla de l'entitat, ha permès de mantenir els elements fonamentals de l'obra social de Caixa Girona.

8.2. L'entitat no va cercar en l'emissió i la comercialització de preferents una via estratègica i clau per a la millora de les quotes de solvència i dels balanços. Davant la Comissió s'ha descrit com Caixa Girona va fer només dues operacions en aquest àmbit, de 30 i 20 milions d'euros, amb un valor total de 50 milions d'euros. No s'han detectat problemes significatius en la comercialització, ni els problemes de liquiditat posterio-

ors detectats per al conjunt de productes híbrids de les entitats financeres a finals del 2011.

8.3. Tot i que s'ha manifestat en comissió que l'actuació i la gestió de Caixa Girona en matèria de crèdits hipotecaris, comparades amb altres entitats, es basaven en una política de contenció que implicava un finançament màxim del 80% del valor de l'immoble, amb comptades excepcions (quan es certificava un nivell de risc baix en l'operació), s'ha constatat també que en el moment de l'esclat de la crisi econòmica i financera Caixa Girona presentava, com el conjunt de caixes catalanes, una exposició al risc immobiliari elevada, corresponent al 70% de l'actiu de l'entitat (40% en crèdit a promotors i 30% en hipoteques a particulars).

9. POSSIBLE VULNERACIÓ DELS DRETS DELS CONSUMIDORS AMB RELACIÓ A LES PARTICIPACIONS PREFERENTS I ALTRES PRODUCTES FINANCERS SIMILARS

9.1. A partir de les diferents compareixences davant la CIREF, es pot considerar que, en termes generals, les entitats sotmeses a anàlisi van dur a terme una política d'emissió i comercialització de participacions preferents i altres productes financers similars mancada de transparència, que vulnerava el dret del consumidor a tenir una informació clara del producte que adquiria, i caracteritzada en general per la irresponsabilitat, l'absència de criteris ètics i d'equitat i la manca de garanties jurídiques, amb què van ocasionar greus perjudicis individuals i col·lectius.

9.1.1. Aquesta vessant de l'activitat financera de les entitats es va convertir, en la majoria dels casos, en una línia essencial per a la millora de les quotes de solvència i dels balanços econòmics, per la qual cosa les emissions van esdevenir nombroses. Es constata que les participacions preferents i altres productes híbrids es van emprar l'any 2009 com a mecanisme per a reforçar el capital de les entitats amb dificultats per a assolir les noves ràtios de solvència que s'aprovaven. S'ha pogut acreditar un augment dels 1.545 milions d'euros d'emissions de deute subordinat l'any 2008 als 5.831 l'any 2009. Alhora, s'ha constatat com els mercats secundaris on es duen a terme les transaccions d'aquests productes posteriorment a la primera adquisició en l'emissió estaven organitzats per les mateixes entitats, i no s'ha pogut acreditar que l'establiment de preus reflectís d'una manera generalitzada el valor real dels productes en el moment de la transacció. Així, en la major part dels mercats secundaris, la majoria dels quals no estaven interconnectats, les transaccions es feien al 100% del valor nominal, independentment de l'antiguitat del producte, de la proximitat de la data de venciment, del caràcter perpetu o dels tipus d'interès meritats.

9.2. S'ha posat de manifest, arran de diverses compareixences, el fet que la comercialització de les partici-

pacions preferents i altres productes financers similars es va fer sense informar els clients amb prou detall sobre les característiques dels productes i sobre els riscos inherents. En alguns casos, no s'ha negat que s'hagin produït conversions de productes d'estalvi amb capital garantit en productes especulatius sotmesos a risc sense posar-ho en coneixement dels clients tenidors els dipòsits, en una operació que també constituiria una vulneració del dret del consumidor a conèixer les característiques del producte financer que se li ofereix.

9.2.1. L'estructuració de la remuneració dels treballadors de les entitats financeres vinculada a la venda de participacions preferents i altres productes financers, i l'establiment d'objectius de col·locació per oficines i zones per part de les direccions comercials de les entitats, van contribuir a la comercialització massiva i inadequada, i sovint abusiva, d'aquests productes.

9.3. S'han posat de manifest pràctiques clarament irregulars i contràries a la normativa, com ara la venda de participacions preferents a persones que no superaven, per formació o coneixements financers, els tests d'adequació establerts pels organismes reguladors, que s'havien d'incloure en l'expedient de l'operació, en el qual, malgrat aquesta manca d'adequació, es validava la transacció mitjançant anotació complementària.

9.3.1. La comercialització dels productes híbrids es va centrar gairebé exclusivament en consumidors, i no pas en inversors institucionals i professionals, sense garantir la protecció dels drets dels consumidors pel que fa al coneixement del producte en si, del risc assumit i de les possibilitats de liquiditat en el moment de la contractació dels productes, ni explicant fidelment la situació de les entitats financeres que garanteixen aquests títols.

9.3.2. Es constata la inexistència de protocols interns per a la protecció dels consumidors pertanyents a col·lectius vulnerables, com la gent gran o els infants, amb anterioritat a l'aplicació de la Directiva Mifid, a partir de l'any 2009.

9.3.3. Aquestes pràctiques irregulars i contràries a la normativa són objecte de processos judicials i d'arbitratges, que d'una manera significativa i il·lustradora s'estan resolent favorablement a les peticions dels clients demandants.

9.4. La vulneració generalitzada de drets dels consumidors en l'emissió i la comercialització de participacions preferents i productes financers similars que s'ha posat de manifest en aquesta comissió hauria estat possible no solament per una actuació premeditada d'algunes de les entitats financeres analitzades (especialment d'aquelles que en aquests moments tenen oberts més processos judicials i d'arbitratge), sinó també per una clara manca d'atenció del Banc d'Espanya i de la CNMV en l'exercici de llurs funcions de supervisió i control.

9.5. Es constata que la CNMV no va ésser capaç de garantir una comercialització adequada dels productes híbrids de capital entre inversors minoristes, tot i que va elevar al Govern espanyol en diferents ocasions la necessitat de reforçar els seus instruments d'intervenció en el mercat de valors. La CNMV no va garantir la correcta transmissió d'informació dels fullets informatius de les emissions de productes híbrids per les entitats financeres. Es constata que la fixació del preu dels títols de productes híbrids (participacions preferents i obligacions subordinades) en els mercats secundaris interns organitzats per les entitats financeres que les emetien i comercialitzaven no reflectia en molts casos el valor real dels títols, que es transmetien pràcticament sempre al valor nominal, sense tenir en compte la situació de l'entitat, els terminis de venciment o l'antiguitat de l'emissió, entre d'altres factors.

9.6. El bescanvi per altres títols o productes que van dur a terme moltes entitats a partir de l'any 2012 es va fer en una bona part dels casos en detriment del consumidor, ja que se l'obligava a acceptar una quitança o a acceptar un nou producte de valor incert (com per exemple els referenciats a una cotització futura d'accions del banc propietat de l'entitat), sense altres alternatives que la pèrdua de valor del capital invertit.

10. POSSIBLE VULNERACIÓ DELS DRETS DELS CONSUMIDORS AMB RELACIÓ ALS PRODUCTES HIPOTECARIS

10.1. S'han posat de manifest davant la CIREF pràctiques que, si bé en alguns casos podien ésser conegudes i consentides pels clients de les entitats, eren perjudicials per a aquests clients, ja que, tot i que el finançament del 100% del valor de l'habitatge o l'absència d'aval per a rebre el crèdit hipotecari facilitava l'accés del client a l'habitatge, en el moment en què aquest no podia fer efectiu el pagament de la quota s'activaven una sèrie de mecanismes que han portat a un gran nombre de desnonaments, amb les conseqüències socials que aquests desnonaments han tingut i tenen.

10.1.1. El canvi de cicle econòmic que comença l'any 2007, amb una crisi sense precedents en termes de destrucció de llocs de treball i de disminució del PIB i de l'activitat econòmica, ha multiplicat els impagaments de les quotes hipotecàries pactades entre les entitats i els clients, i ha activat d'una manera molt significativa els processos judicials per a fer efectius desnonaments.

10.1.2. En molts casos no es va informar prou els clients sobre les característiques del préstec i sobre les conseqüències i el procediment a seguir en cas d'impagament, de manera que fos comprensible per al consumidor. Es constata que en molts casos la firma davant de notari no va garantir el coneixement de tots aquests elements inherents al contracte per part del consumidor.

10.1.3. En aquest sentit, s'ha posat de manifest que l'agressiva política comercial de les entitats bancàries, provocada per l'elevada competència en el mercat immobiliari i pels grans marges comercials que generava en els balanços de les entitats, va fer reduir a la mínima expressió el control dels riscos en l'atorgament d'aquests productes financers que impliquen obligacions a llarg termini. Aquesta manca de prudència en l'atorgament de crèdits hipotecaris, més enllà d'acabar malmetent les entitats, implicava un excessiu trasllat del risc al consumidor, el qual, tot i assumir-lo legalment, ha estat el qui més dramàticament n'ha patit les conseqüències.

10.2. S'ha constatat l'existència de males pràctiques en contractes de préstecs hipotecaris que contenien clàusules abusives que configuraven un clar desequilibri entre les parts, com les clàusules terra, interessos matoris pròxims a la usura o clàusules que permeten a l'entitat el venciment anticipat del préstec amb l'impagament d'una quota, al mateix temps que s'ha constatat que en molts casos no es disposava de les ofertes vinculats amb prou antelació respecte a la formalització del contracte.

10.3. S'ha constatat que en molts casos els contractes de préstec hipotecari han anat acompanyats de contractes accessoris no essencials per al compliment de les obligacions de les parts, que moltes vegades comportaven una prestació econòmica a càrrec del consumidor que s'incloïa dins del capital objecte de préstec, com les assegurances de protecció de pagament o els contractes d'assegurança de la llar, que s'oferien sense informar al consumidor de la possibilitat de contractar-los fora dels serveis de l'entitat.

10.4. S'ha constatat que el marc normatiu en matèria de consum i les institucions públiques de protecció dels consumidors financers (Banc d'Espanya i autoritats en matèria de consum) no van impedir la contractació inadequada de préstecs hipotecaris.

10.5. S'ha constatat que el marc normatiu existent pel que fa a la resolució de situacions d'impagament dels préstecs hipotecaris, malgrat les successives reformes parcials i superficials que s'han produït, no ha permès una protecció adequada dels drets dels consumidors, ja que es manté actualment el desequilibri en favor de l'entitat financera.

10.6. Es constata que la inexistència d'una llei de segona oportunitat, que permeti reordenar els deutes, incloent-hi la possibilitat de la dació en pagament, ha situat centenars de milers de persones afectades per les execucions hipotecàries en una situació d'extrema precarietat, que perden la llar i mantenen un elevat deute amb l'entitat financera, de manera que se les condemna a l'exclusió econòmica i social.

11. PAPER DEL CONTROL DE LES AUTORITATS ESTATALS

11.1. La CIREF no ha pogut comptar amb la intervenció de la immensa majoria de representants de les autoritats estatals que han estat citats a comparèixer, cosa que cal lamentar, per la manca de voluntat que han demostrat de contribuir a l'esclariment de les responsabilitats en l'actuació i la gestió de les entitats financeres i la possible vulneració dels drets dels consumidors. En aquest sentit, la CIREF considera la incompareixença voluntària davant la Comissió de responsables actuals i passats del Banc d'Espanya, de membres del Govern espanyol, dels representants de la comissió rectora del FROB i dels responsables actuals de la CNMV com un mecanisme per a eludir les eventuals responsabilitats d'aquests organismes en el control i la gestió de la crisi financera.

11.1.1. Cal lamentar el rebuig a comparèixer davant una comissió parlamentària dels exministres d'Economia Elena Salgado i Pedro Solbes, de l'actual ministre d'Economia Luis de Guindos, del governador del Banc d'Espanya Luis María Linde, dels exgovernadors Miguel Ángel Fernández Ordóñez i Jaime Caruana i de l'actual presidenta de la CNMV, Elvira Rodríguez, més encara quan ocupa el càrrec de presidenta de la Comissió de Seguiment de l'Arbitratge en els Casos de Participacions Preferents, un aspecte que ha centrat bona part de l'atenció de la CIREF.

11.1.2. Es constata que els anys previs a l'esclat de la crisi econòmica el Govern d'Espanya no va impulsar els mecanismes necessaris i els canvis legislatius pertinents per a reduir el risc assumit per les entitats financeres, i va adoptar una lectura complaent de la situació del sistema financer de l'Estat espanyol, mancant a les seves funcions bàsiques de control.

11.1.3. Es constata que el Govern d'Espanya va intervenir en el sistema financer des de l'esclat de la crisi financera amb un retard considerable en comparació amb altres estats del nostre entorn econòmic i geogràfic, en part per una anàlisi errada sobre la fortalesa del sector financer de l'Estat espanyol. Si l'actuació s'hagués produït amb celeritat, mitjançant mecanismes com els que després es van adoptar (de recapitalització, establiment de nous requisits de solvència, creació d'instruments per a la gestió d'actius tòxics, etc.), els danys sobre l'economia en general i la situació de les caixes d'estalvis en particular i el cost públic del rescat financer haurien estat menors dels que han estat.

11.1.4. Es conclou que la implementació de la normativa establerta del Comitè de Basilea pel que fa al còmput de les participacions preferents i altres productes híbrids com a part dels recursos propis bàsics de les entitats (normes de Basilea II) no va anar acompanyada de mesures legislatives i administratives en l'àmbit de la protecció dels consumidors per a evitar la comercialització inadequada d'aquests productes, i en molts casos fraudulenta, per part d'entitats financeres.

